Broj: 23/3413-16

Podgorica, 17.11.2023. godine

IZVJEŠTAJ PO MIŠLJENJIMA I PRIMJEDBAMA NA IZVJEŠTAJ O ANALIZI DOKUMENTACIJE PO ZAHTJEVU „CRNOGORSKOG ELEKTRODISTRIBUTIVNOG SISTEMA“ DOO PODGORICA ZA UTVRĐIVANJE REGULATORNO DOZVOLJENOG PRIHODA I CIJENA ZA 2024. I 2025. GODINU (REGULATORNI PERIOD 2023-2025. GODINA)

Regulatorna agencija za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti (u daljem tekstu: Agencija) je u skladu sa članom 34 Metodologije za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena za korišćenje distributivnog sistema električne energije (''Službeni list CG'', br. 71/22 i 37/23) (u daljem tekstu: Metodologija), na svojoj internet stranici objavila *Izvještaj o analizi dokumentacije po Zahtjevu „Crnogorskog elektrodistributivnog sistema“ DOO Podgorica za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena za 2024. i 2025. godinu (regulatorni period 2023-2025. godina) sa predlogom regulatorno dozvoljenog prihoda, broj 23/3413-6 od 25.10.2023. godine* (u daljem tekstu: Izvještaj), i pozvala zainteresovana lica da, u roku od sedam dana od dana objavljivanja (zaključno sa 1. novembrom 2023. godine), dostave mišljenja i primjedbe.

Na Izvještaj su u propisanom roku dostavljene primjedbe od strane „Crnogorskog elektrodistributivnog sistema“ DOO Podgorica (dalje u tekstu: CEDIS), akt CEDIS-a broj 10-10-37523 od 1.11.2023. godinu, u Agenciji zaveden istog dana pod brojem 23/3413-11.

Po dostavljenim primjedbama na Izvještaj, Agencija je zauzela stavove prikazane u nastavku ovog izvještaja.

Primjedba CEDIS

U vezi sa troškom amortizacije, CEDIS navodi sljedeće:

„Način utvrđivanja osnovice za obračun amortizacije, kao jedan od troškova koji se priznaje od strane Agencije i uključuje u regulatorno dozvoljeni prihod (RDP), a shodno tome transponuje u tarife za distribuciju električne energije, direktno definiše prihode Društva.

Poslednja procjena vrijednosti osnovnih sredstava Društva, izvršena je sa stanjem na dan 31.12.2018. godine i tom prilikom je došlo do povećanja vrijednosti osnovnih sredstava, što je uslovilo povećanje ostvarenih troškova amortizacije.

Agencija je, prilikom utvrđivanja troškova amortizacije za regulatorni period 2020-2022. godina, koristila za obračun amortizacije podatke o vrijednosti osnovnih sredstava, sa stanjem na dan 31.12.2014. godine, odnosno iz reprocjene - Izvještaja o procjeni vrijednosti nematerijalnih ulaganja, zemljišta, nekretnina, postrojenja i opreme CEDIS, iz razloga što je CEDIS Agenciji dostavio izvještaj o procjeni 18.04.2019. godine, što nije u skladu sa rokom utvrđenim Metodologijom za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena za korišćenje distributivnog sistema električne energije.

Prilikom formiranja zahtjeva za utvrđivanje RDP za regulatorni period 2023 – 2025. godina, od strane Agencije su dostavljeni obavezujući template obrasci - ROS, sa popunjenim podacima o vrijednostima osnovnih sredstava iz reprocjene sa stanjem na dan 31.12.2018. godine, odnosno Izvještaja o procjeni vrijednosti nematerijalnih ulaganja, zemljišta, nekretnina, postrojenja i opreme CEDIS (Odluka, broj 20/751-8 od 10.04.2020. godine).

Napominjemo da su od strane CEDIS-a dostavljeni komentari i primjedbe na nacrt reprocjene, koji su se odnosili na neopravdano smanjenje regulatorne osnove sredstava, utvrđivanje korisnog vijeka kod određenih tehničkih kategorija osnovnih sredstava i da isti nijesu uvaženi od strane procjenitelja.

Na ovakav način došlo je do značajnog odstupanja između odobrenih troškova amortizacije osnovnih sredstava, koja je priznata u okviru regulatorno dozvoljenog prihoda, i ostvarenih troškova amortizacije, u finansijskim izvještajima Društva:

Godina	2022	2021	2020	2019
Odobreni troškovi amortizacije	14.421.895	14.401.538	14.958.610	17.119.616
Ostvareni troškovi amortizacije	21.583.363	21.874.835	22.038.550	21.495.595
Razlika	-7.161.468	-7.473.297	-7.079.940	-4.375.979

Razlika između ostvarenih i odobrenih troškova amortizacije za period 2019-2021. godina iznosi 18.929.216 € eura, na štetu CEDIS-a.

Na ovaj način utvrđeni troškovi amortizacije su značajno uticali na ostvarenje negativnog rezultata poslovanja Društva u navedenom periodu, odnosno smanjenje dobiti, te ostvarivanje poslovnih gubitaka:

	2022	*2021*	*2020*	*2019*
Ostvareni rezultat(dobit/gubitak)	*- 11.682.021*	*-9.846.752*	*769.525*	*2.595.873*

Imajući u vidu da su za tekuću 2023. godinu, iz poznatih razloga, utvrđene privremene cijene koje su jednake utvrđenim cijenama za 2022. godinu, to su i odobreni troškovi pa i trošak amortizacije za 2023. godinu utvrđeni na nivou utvrđenih za 2022. godinu, odnosno u iznosu od 14.421.895 €. Aproksimacijom ostvarenih troškova amortizacije za 9 mjeseci 2023. godine na godišnji nivo, procjenjuje se će ostvareni troškovi amortizacije za 2023. godinu iznositi 21,5 mliona eura, odnosno za 7,08 miliona više od obobrenih i transponovanih u privremene tarife za 2023. godinu.

Iz prethodno navedenog se može zaključiti da će troškovi amortizacije za period 2022 – 2023. godina biti veći od priznatih za oko 15 miliona (7,5 - 2022. godina + 7.08 - 2023. godina).

Agencija pri utvrđivanju korekcija za prethodni regulatorni period nije razmatrala korekcije po ovom osnovu, što je po našem mišljenju suprotno članu 61 stav 2 Zakona o energetici.

Napominjemo da će CEDIS sprovesti proces procjene imovine, sa stanjem na dan 31.12.2023. godine, iz kojih razloga očekujemo povećanje troškova amortizacije u 2024. i 2025. godini i za očekivati je da će u ovom regulatornom periodu negativna razlika u troškovima amortizacije biti značajno veća u odnosu na predhodni regulatorni period.

Razlika u ostvarenim troškovima amortizacije se može nadomjestiti isključivo iz ostvarenog povrata na sredstva, što umanjuje odobreni povrat i ne stvara uslove za realizaciju investicija.

Sve ovo ukazuje na nemogućnost usklađivanja momenta i metoda procjene i njenog priznavanja od strane Agencije, čime Društvo u kontinuitetu gubi prihode po navedenom osnovu."

Stav Agencije

Primjedba je neosnovana.

Članom 15 stav 4 tačka 1 Metodologije za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena za korišćenje distributivnog sistema električne energije (''Službeni list CG'', br. 32/19 i 50/19) je jasno propisano da se neto vrijednost osnovnih sredstava za prvu godinu narednog regulatornog perioda utvrđuje na osnovu procjene koju dostavlja regulisani subjekat, ako je dokumentacija o izvršenoj procjeni dostavljena Agenciji najmanje 6 mjeseci prije podnošenja zahtjeva za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda, dok je tačkom 2 istog člana propisano da se neto vrijednost osnovnih sredstava za naredni period utvrđuje na osnovu poslednje procjene prihvaćene od strane Agencije, ako je dokumentacija o izvršenoj procjeni dostavljena Agenciji u roku koji je kraći od šest mjeseci prije podnošenja zahtjeva za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda.

Suština citiranih normi je obezbjeđenje zaštite kupaca kroz vršenje provjere procjene vrijednosti imovine regulisanog subjekta od strane nezavisnog procjenitelja, a u skladu sa ovlašćenjem koje je Agenciji dato članom 60 stav 4 Zakona o energetici (''Službeni list CG'', br. 5/16 i 51/17), koji je bio na snazi u vrijeme kada je vođen postupak utvrđivanja regulatorno dozvoljeno prihoda za period 2020-2022. godina.

Budući da je CEDIS 2019. godine Agenciji dostavio novu procjenu vrijednosti imovine u roku koji je kraći od šest mjeseci prije podnošenja zahtjeva za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda, vrijednost osnovnih sredstava, a s tim u vezi i troškovi amortizacije, morali su biti utvrđeni za period 2020-2022. godina u skladu sa članom 15 stav 4 tačka 2 i članom 13 Metodologije za utvrđivanje

regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena za korišćenje distributivnog sistema električne energije (''Službeni list CG'', br. 32/19 i 50/19) – na osnovu poslednje procjene prihvaćene od strane Agencije.

Do neutvrđivanja troška amortizacije za 2023. godinu na osnovu novije procjene (procjena vrijednosti imovine CEDIS na na dan 31. decembar 2018. godine), čiju kontrolu je izvršio nezavisni procjenitelj, je, takođe, došlo zbog odluke CEDIS-a da povuče *Zahtjev za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena za korišćenje distributivnog sistema električne energije za regulatorni period 2023-2025. godina, broj 10-10-29909 od 31.08.2022. godine,* nakon čega su privremene cijene postale neminovnost saglasno članu 61 stav 1 Zakona o energetici (''Službeni list CG'', br. 5/16, 51/17, 82/20, 29/22 i 152/22) (u daljem tekstu: Zakon). Kada je riječ o korekciji troška amortizacije za 2023. godinu, ona će se izvršiti, saglasno članu 59 stav 9 Zakona, u postupku utvrđivanja regulatorno dozvoljenog prihoda za naredni regulatorni period, koji će se voditi 2025. godine.

Za utvrđivanje troška amortizacije za 2024. i 2025. godinu u ovom postupku, polazna osnova je, pak, poslednja procjena prihvaćena od strane Agencije Odlukom, broj 20/751-7 od 09.04.2020. godine, kojom je usvojen *„Izvještaj o procjeni vrijednosti nematerijalnih ulaganja, zemljišta, nekretnina, postrojenja i opreme Crnogorskog elektrodistributivnog sistema DOO Podgorica na dan 31. decembar 2018. godine"*.

Što se tiče korekcije troškova amortizacije za 2020, 2021, 2022. i 2023. godinu, ukazujemo na pravni okvir kojim je uređeno ovo pitanje:

- Članom 59 stav 7 Zakona propisano je da je regulatorno dozvoljeni prihod operatora distributivnog sistema ukupni godišnji prihod od regulisane energetske djelatnosti koji pokriva ukupne opravdane troškove poslovanja, uključujući i obaveze iz potvrđenih međunarodnih ugovora, koji Agencija utvrđuje na osnovu analize zahtijevanih troškova poslovanja, amortizacije i povrata na sredstva, **uz primjenu odgovarajuće korekcije** po osnovu odstupanja energetskih i finansijskih vrijednosti u odnosu na primijenjene u prethodnom periodu.
- Članom 59 stav 9 Zakona propisano je da se korekcije iz stava 7 ovog člana utvrđuju za poslednju godinu prethodnog regulatornog perioda i sve godine regulatornog perioda u kojem se podnosi

zahtjev iz stava 1 ovog člana **za koje postoje konačni podaci** i primjenjuju se tokom regulatornog perioda za koji se utvrđuje regulatorno dozvoljeni prihod.

- Članom 61 stav 2 Zakona propisano je da Agencija na zahtjev subjekta ili po službenoj dužnosti **utvrđuje odgovarajuće korekcije** ako je tokom perioda primjene utvrđenih cijena i/ili naknada, odstupanje troškova na koje energetski subjekat ne može uticati, prihoda od regulisane djelatnosti, ostalih prihoda, amortizacije i povrata na sredstva, kumulativno veće od 10% u odnosu na regulatorno dozvoljeni prihod iz člana 59 stav 8 Zakona.
- Članom 61 stav 3 Zakona propisano je da se **korekcije povrata na sredstva i amortizacije po osnovu investicija nerealizovanih u planiranom obimu** utvrđuju uz primjenu stope koja je jednaka polovini kamatne stope po kojoj je emitovana poslednja crnogorska državna obveznica, objavljene od strane nadležne institucije.
- Članom 61 stav 4 Zakona propisano je da se **korekcija iz stava 2 ovog člana utvrđuje odlukom o korekcijama, u skladu sa pravilima iz člana 43 stav 4 tačka 2 Zakona**, na osnovu koje će se utvrditi tabele sa iznosima korekcija koje će biti odvojeno iskazane na računu kupca.
- Članom 43 stav 4 tačka 2 Zakona propisano je da **Agencija donosi pravila za korekcije cijena** na inicijativu energetskog subjekta, odnosno samoinicijativno.
- Članom 4 Pravila za korekcije cijena i naknada ("Službeni list Crne Gore", br. 71/22 i 37/23) (u daljem tekstu: Pravila) propisano je da ako u periodu primjene privremenih cijena i naknada iz člana 3 Pravila dođe do odstupanja energetskih i finansijskih vrijednosti u odnosu na veličine korišćene pri utvrđivanju tih cijena i naknada, **ta odstupanja utvrđena na osnovu konačnih podataka**, uzimaju se u obzir pri narednom utvrđivanju regulatorno dozvoljenog prihoda, cijena i naknada.
- Članom 6 stav 5 Pravila propisano je da se amortizacija i povrat na sredstva za operatora distributivnog sistema koriguju **po osnovu realizacije investicija** koje su sastavni dio regulatorne osnove sredstava utvrđene **za godinu za koju se vrši korekcija i za koju postoje konačni podaci**, na način propisan članom 19 Pravila.

- Članom 19 Pravila propisan je način utvrđivanja korekcija po osnovu amortizacije i povrata na sredstva operatora distributivnog sistema, kojim je predviđeno korigovanje ovih elemenatata regulatorno dozvoljenog prihoda **isključivo po osnovu odstupanja u realizaciji investicija**.

Polazeći od opisanog pravnog okvira, zaključuje se da:

- 2023. godina može biti predmet utvrđivanja korekcija tek 2025. godine;
- se korekcije troškova amortizacije ne utvrđuju po osnovu odstupanja ostvarenih u odnosu na utvrđene troškove, koja su nastala usljed procjene vrijednosti imovine CEDIS, već isključivo po osnovu odstupanja u realizaciji investicija u odnosu na planirane.

Pristup da se korekcije troškova amortizacije vrše isključivo po osnovu odstupanja u realizaciji investicija se nije mijenjao od 2012. godine, što je CEDIS bio dužan da zna i 2019. godine kada je dostavljao procjenu vrijednosti svoje imovine Agenciji i 2022. godine kada je povukao gore-pomenuti zahtjev.

Dodatno napominjemo da vršenje procjene vrijednosti imovine od strane CEDIS-a nije obaveza koja proističe iz Zakona i regulatornog okvira, već je njima samo definisan regulatorni tretman osnovnih sredstava (povrat na sredstva i amortizaciju) u slučaju da se operatori sistema opredijele za računovodstvenu politiku koja podrazumijeva model revalorizacije i periodično vršenje procjene vrijednosti imovine. Sa druge strane, kontrola procjene vrijednosti imovine operatora ili utvrđivanje strukture i vrijednosti osnovnih sredstava za regulatorne potrebe od strane nezavisnog procjenitelja angažovanog od strane Agencije vrši se u cilju zaštite kupaca, isključivo onda kada se operator opredijeli za vršenje procjene vrijednosti svoje imovine.

Primjedba CEDIS

U vezi sa troškovima poreza na dobit, CEDIS navodi sljedeće:

„Iz predmetnog Izvještaja se vidi da su odobreni troškovi poreza na dobit u iznosu od 2.766.158 € za 2024. godinu i 2.602.021 € za 2025. godinu, pri čemu je evidentno da CEDIS za navedeni period neće

imati obaveza po osnovu troškova poreza na dobit, iz razloga što je u prethodne dvije godine ostvario gubitak u poslovanju, između ostalog i zbog prethodno navedenih razloga.

Priznati troškovi po osnovu poreza na dobit će u narednom regulatornom periodu biti korektivna stavka."

Stav Agencije

Primjedba nije od uticaja na drugačije utvrđivanje troškova poreza na dobit CEDIS-a za 2024. i 2025. godinu. Troškovi poreza na dobit će biti predmet korekcija u skladu sa Pravilima, budući da, saglasno članu 10 stav 2 Metodologije, čine dio troškova na koje se ne može uticati.

Primjedba CEDIS

U vezi sa troškovima na koje se ne može uticati, CEDIS navodi sljedeće:

„Ukazujemo da je potrebno obuhvatiti troškove naknade za godišnju članarinu BELEN. Isti troškovi su u prethodnom periodu ostvarivani u iznosu od po 11.000 € za 2021. i 2022. godinu, dok je navedeni trošak za 2023. godinu iznosio 12.000 €.

Prilog 1 – Fakture BELEN za naknade za godišnju članarinu za 2021, 2022. i 2023. godinu."

Stav Agencije

Primjedba je osnovana, budući da je CEDIS u skladu sa članom 241c stav 4 Zakona dužan da nabavlja električnu energiju za pokrivanje gubitaka u distributivnom sistemu na berzanskom tržištu.

Uvidom u akt BELEN-a kojim se uređuje iznos naknada koje plaćaju učesnici na berzanskom tržištu električne energije, iz marta 2023. godine (izvor: https://belen-spot.me/wp-content/uploads/2023/03/II.6.-Iznos-naknada.pdf), utvrđeno je da naknada za godišnju članarinu iznosi 12.000,00 €, pa su ovi troškovi utvrđeni u iznosu od od **12.000,00 €** godišnje, za 2024. i 2025. godinu.

Imajući u vidu da ova primjedba mijenja inicijalno predložene troškove na koje se ne može uticati, sadržane u Zahtjevu CEDIS-a za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena za 2024. i 2025. godinu, i da je uvidom u akta DOO "Berza električne energije" Podgorica (BELEN) zaključeno da su učesnici na berzanskom tržištu dužni da, osim godišnje članarine, plate i druge naknade, od CEDIS-a je zatraženo dostavljanje podataka i dokumentacije o ostvarenju troškova po osnovu naknade za realizovani volumen trgovine i drugih naknada koje je CEDIS kao učesnik na berzanskom tržištu snosio u 2021, 2022. i 2023. godini.

Postupajući po zahtjevu Agencije, broj 23/3413-12 od 2.11.2023. godine, CEDIS je uz dopis broj 10-10-38292 od 7.11.2023. godine, u Agenciji zaveden istog dana pod brojem 23/3413-13, dostavio tražene podatke i fakture koje se odnose na troškove sprovođenja postupaka nabavke električne energije za pokrivanje gubitaka u distributivnom sistemu na berzanskom tržištu u periodu 2021-2023. godina.

Uvidom u dokumentaciju dostavljenu od strane CEDIS-a, utvrđeno je da ovaj subjekat, osim troškova godišnje članarine BELEN, ima i troškove po osnovu naknade za realizovani volumen trgovine i naknade za tehničko održavanje, dok je uvidom u akt BELEN-a kojim se uređuje iznos naknada koje plaćaju učesnici na berzanskom tržištu električne energije, iz marta 2023. godine, utvrđeno da naknada za tehničko održavanje iznosi 5.000 € godišnje, a jedinična naknada za realizovani volumen trgovine iznosi 0,1 €/MWh. Sa druge strane, troškovi poslovanja na koje se djelimično može uticati utvrđeni su, između ostalog, na osnovu količine električne energije za pokrivanje opravdanih gubitaka u distributivnom sistemu, koja za 2024. godinu iznosi 228.291,34 MWh, a za 2025. godinu iznosi 226.994,23 MWh.

Uvažavajući iznesena obrazloženja, dostavljenu dokumentaciju i činjenicu da se radi o troškovima koji proizilaze iz zakonske obaveze, koji su neophodni za obavljanje energetske djelatnosti, ovi troškovi su utvrđeni na osnovu jedinične naknade za realizovani volumen trgovine i utvrđene količine električne energije za pokrivanje opravdanih gubitaka u distributivnom sistemu u iznosu od:

- **22.829,13 €** za 2024. godinu (0,1 €/MWh * 228.291,34 MWh);
- **22.699,42 €** za 2025. godinu (0,1 €/MWh * 226.994,23 MWh).

Troškovi po osnovu naknade za tehničko održavanje utvrđeni su u iznosu od po 5.000,00 € za 2024. i 2025. godinu, na osnovu dostavljene dokumentacije i akta BELEN-a kojim je utvrđena ova naknada (izvor: https://belen-spot.me/wp-content/uploads/2023/03/II.6.-Iznos-naknada.pdf).

Na osnovu navedenog, utvrđeni su troškovi sprovođenja postupaka nabavke električne energije za pokrivanje gubitaka posredstvom BELEN-a i naknada za tehničko održavanje u iznosu od:

- **27.829,13 €** za 2024. godinu (22.829,13 € + 5.000,00 €);
- **27.699,42 €** za 2025. godinu (22.699,42 € + 5.000,00 €).

Primjedba CEDIS

U vezi sa korekcijom ostalih prihoda, CEDIS navodi sljedeće:

„Korekcija ostalih prihoda za 2019. i 2020. godinu, po mišljenju CEDIS, nije urađena u skladu sa tada važećim ZoE i aktom Agencije, broj 19/142-4 od 25.02.2019. godine, u kojem je, između ostalog, navedeno:

"Što se tiče regulatornog tretmana naknade za priključenja, isti je definisan članom 60 Zakona kojim je uređeno da sredstva pribavljena ovom naknadom imaju tretman kapitalnog doprinosa. Finansijska sredstva prikupljena po osnovu naknade za priključenje tretiraju se kao ostali prihod operatora, ali se prilikom utvrđivanja RDP ne umanjuje za ista."

Imajući u vidu prethodno navedeno, potrebno je da Agencija izvrši ispravku utvrđenih korekcija OP na sljedeći način:

2019	828.751,35	-1.432.019,72	-603.268,37
2020	2.003.643,21	-1.116.669,11	886.974,10
2021	3.243.946,62		3.243.946,62
Ukupno	**6.076.341,18**		**3.527.652,35**

Ukupna korekcija po osnovu OP iznosi 3.527.652,35 € i to: za 2019. godinu 603.268,37 € u korist subjekta, za 2020. godinu 886.974,10 €, u korist korisnika i 3.243.946,62 € za 2021. godinu, u korist korisnika.

Prihod u iznosu od 1.432.019,72 €, potiče od naknada za stvaranje tehničkih uslova u sistemu i naknada za izvođenje priključka, u skladu sa članom 180 ZOE, ostvaren u 2019. godini, dok je prihod po istom ovom osnovu, u iznosu od 1.116.669,11 €, ostvaren do 05.08.2020. godine, kada su prestale da važe odredbe ovog člana ZoE.

Važeći ZoE, stupio je na snagu 06.08.2020. godine, a istim je uvedena obaveza plaćanja naknada za priključnu snagu, po kom osnovu je od 06.08.2020 - 31.12.2020. godine ostvaren prihod u iznosu od 886.974,10€, odnosno za 2021. godinu iznos od 3.243.946,62 €. Na osnovu dostavljene dokumentacije, Agencija može provjeriti tačnost prethodno navedenog.

Ukazujemo na činjenicu da prihod od naknada za priključenje za operatera distributivnog sistema čini sastavni dio kategorije ostalih prihoda od stupanja na snagu izmjena i dopuna Zakona o energetici iz avgusta 2020. godine, pa cijenimo da se Pravila o korekciji cijena i naknada iz jula 2022. godine (Službeni list CG, broj 71/22), ne mogu primjenjivati na način na koji je to predložila Agencija u priloženoj analizi dokumentacije, jer bi to za posljedicu imalo korekciju koja je retroaktivno obuhvatila prihod po osnovu naknada za priključenje.

Mišljenja smo da se korekcija po osnovu elementa ostali prihodi, za period 2019 - 2021. godina, ne može vršiti na način što bi ostali prihodi obuhvatili i naknadu za priključenje, jer u godinama kada je utvrđivan prihod ove naknade nijesu predstavljale i bile uključene u kategoriju ostalih prihoda.

Dakle, potrebno je da Agencija u svom konačnom izvještaju izvrši izmjene u dijelu korekcija po osnovu razlike utvrđenih i ostvarenih ostalih prihoda na način kako je dato u tabeli."

Stav Agencije

Primjedba nije osnovana.

Članom 180 stav 4 Zakona propisano je da prihod nadležnog operatora sistema ostvaren po osnovu naknade za priključenje predstavlja ostali prihod. Ostali prihodi, saglasno članu 59 stav 10 Zakona, predstavljaju odbitnu stavku od regulatorno dozvoljenog prihoda operatora sistema. Pored navedenog, operator distributivnog sistema prihode od naknade za priključenje računovodstveno evidentira kao ostale prihode.

Saglasno članu 59 stav 7 Zakona Agencija je dužna da utvrdi regulatorno dozvoljeni prihod operatora uz primjenu odgovarajuće korekcije po osnovu odstupanja energetskih i finansijskih vrijednosti u odnosu na primijenjene, što je bliže uređeno Pravilima. Iz navedenog proizlazi da je Agencija dužna da utvrdi, između ostalog, i korekcije ostalih prihoda.

Pravilima nije promijenjen način utvrđivanja korekcija ostalih prihoda u odnosu na ranije važeća pravila. Njima je takođe zadržan isti pristup u vezi sa korekcijom povrata na sredstva koje se utvrđuju isključivo po osnovu realizacije planiranih investicija.

Dakle, ni tadašnji ni sadašnji normativni okvir nije tretirao naknadu za priključenje kao predmet korekcije u okviru povrata na sredstva, već se korekcije povrata na sredstva vrše po osnovu odstupanja u realizaciji investicija, dok se korekcijama ostalih prihoda obuhvataju i odstupanja u ostvarenju prihoda od priključenja.

Regulatorno dozvoljeni prihod i cijene sa ugrađenom primjedbom CEDIS-a

Troškovi poslovanja na koje se ne može uticati

Troškovi članarine BELEN – CEDIS je u vezi sa navedenim troškovima naveo da je troškovima na koje se ne može uticati potrebno obuhvatiti troškove naknade za godišnju članarinu BELEN, koji su u prethodnom periodu ostvarivani u iznosu od po 11.000 € za 2021. i 2022. godinu, dok je navedeni trošak za 2023. godinu iznosio 12.000 €. Uz dopis broj 10-10-37523 od 1.11.2023. godinu, u Agenciji zaveden istog dana pod brojem 23/3413-11, kojim su dostavljene primjedbe na Izvještaj, CEDIS je priložio fakture za naknade za godišnju članarinu za 2021, 2022. i 2023. godinu.

Agencija je dopisom broj 23/3413-12 od 2. novembra 2023. godine zatražila dostavljanje podataka i dokumentacije o ostvarenju troškova po osnovu naknade za realizovani volumen trgovine i drugih naknada koje je CEDIS kao učesnik na berzanskom tržištu snosio u 2021, 2022. i 2023. godini.

Utvrđivanje od strane Agencije:

CEDIS je u skladu sa članom 241c stav 4 Zakona dužan da nabavlja električnu energiju za pokrivanje gubitaka u distributivnom sistemu na berzanskom tržištu. DOO "Berza električne energije" Podgorica (BELEN) donijela je set akata kojima se uređuju pravila trgovanja i naknade koje su učesnici na tržištu dužni da plate (Pravila trgovanja električnom energijom na berzanskom tržištu Crne Gore, Pravila dugoročne trgovine električnom energijom na berzanskom tržištu Crne Gore, Specifikaciju proizvoda, kao i akt kojim se definišu iznosi naknada koje plaćaju učesnici na berzanskom tržištu Crne Gore). Uvidom u akt BELEN-a kojim se uređuje iznos naknada koje plaćaju učesnici na berzanskom tržištu električne energije, iz marta 2023. godine (izvor: https://belen-spot.me/wp-content/uploads/2023/03/II.6.-Iznos-naknada.pdf), utvrđeno je da naknada za godišnju članarinu iznosi 12.000,00 €.

Uvažavajući iznesena obrazloženja, dostavljenu dokumentaciju i činjenicu da se radi o troškovima koji proizlaze iz zakonske obaveze, koji su neophodni za obavljanje energetske djelatnosti, utvrđeni su troškovi članarine BELEN u iznosu od **12.000,00 €** godišnje, za 2024. i 2025. godinu.

Troškovi sprovođenja postupaka nabavke električne energije za pokrivanje gubitaka posredstvom BELEN-a i naknada za tehničko održavanje – Postupajući po zahtjevu Agencije, broj 23/3413-12 od 2.11.2023. godine, CEDIS je uz dopis broj 10-10-38292 od 7.11.2023. godine, u Agenciji zaveden istog dana pod brojem 23/3413-13, dostavio tražene podatke i fakture koje se odnose na troškove sprovođenja postupaka nabavke električne energije za pokrivanje gubitaka u distributivnom sistemu na berzanskom tržištu i naknadu za tehničko održavanje u periodu 2021-2023. godina.

Utvrđivanje od strane Agencije:

Kao što je već navedeno, CEDIS je u skladu sa članom 241c stav 4 Zakona dužan da električnu energiju za pokrivanje gubitaka u distributivnom sistemu nabavlja na berzanskom tržištu. Uvidom u

dokumentaciju dostavljenu od strane CEDIS-a, utvrđeno je da ovaj subjekat osim troškova godišnje članarine BELEN imaju i troškove po osnovu naknade za realizovani volumen trgovine, dok je uvidom u akt BELEN-a kojim se uređuje iznos naknada koje plaćaju učesnici na berzanskom tržištu električne energije, iz marta 2023. godine, utvrđeno da jedinična naknada za realizovani volumen trgovine iznosi 0,1 €/MWh, dok godišnja naknada za tehničko održavanje iznosi 5.000,00 €.

Troškovi poslovanja na koje se djelimično može uticati utvrđeni su, između ostalog, na osnovu količine električne energije za pokrivanje opravdanih gubitaka u distributivnom sistemu, koja za 2024. godinu iznosi 228.291,34 MWh (8,43/(100-8,43) * 2.479.791 MWh), a za 2025. godinu iznosi 226.994,23 MWh (8,31/(100-8,31) * 2.504.585 MWh)

Uvažavajući iznesena obrazloženja, dostavljenu dokumentaciju i činjenicu da se radi o troškovima koji proizilaze iz zakonske obaveze, koji su neophodni za obavljanje energetske djelatnosti, troškovi sprovođenja postupaka nabavke električne energije za pokrivanje gubitaka posredstvom BELEN-a utvrđeni su na osnovu jedinične naknade za realizovani volumen trgovine i utvrđene količine električne energije za pokrivanje opravdanih gubitaka u distributivnom sistemu u iznosu od:

- 22.829,13 € za 2024. godinu (0,1 €/MWh * 228.291,34 MWh);
- 22.699,42 € za 2025. godinu (0,1 €/MWh * 226.994,23 MWh).

Troškovi po osnovu naknade za tehničko održavanje utvrđeni su u iznosu od po 5.000,00 € za 2024. i 2025. godinu, na osnovu dostavljene dokumentacije i akta BELEN-a kojim je utvrđena ova naknada (izvor: https://belen-spot.me/wp-content/uploads/2023/03/II.6.-Iznos-naknada.pdf).

Na osnovu navedenog, utvrđeni su troškovi sprovođenja postupaka nabavke električne energije za pokrivanje gubitaka posredstvom BELEN-a i naknada za tehničko održavanje u iznosu od:

- **27.829,13 €** za 2024. godinu (22.829,13 € + 5.000,00 €);
- **27.699,42 €** za 2025. godinu (22.699,42 € + 5.000,00 €).

***

Struktura utvrđenih troškova na koje subjekat ne može uticati data je u Tabeli 1.

Tabela 1. Utvrđeni troškovi na koje subjekat ne može uticati za 2024. i 2025. godinu

Troškovi na koje subjekat ne može uticati	**2024.**	**2025.**
	€	**€**
Troškovi poreza na imovinu	1.321.310,00	1.321.310,00
Troškovi naknada za postavljanje kablova pri lokalnim putevima	533.365,00	533.365,00
Troškovi naknada za postavljanje kablova pri magistralnim putevima	34.200,00	34.200,00
Troškovi naknada za postavljanje kablova pri željezničkoj infrastrukturi	186.854,40	186.854,40
Troškovi naknada za zaštitu i unapređenje životne sredine	345.000,00	345.000,00
Ostali porezi	5.870,77	5.870,77
Troškovi naknade za rad operatora tržišta	110.541,12	110.337,72
Troškovi naknada za prekopavanje lokalnih puteva	18.400,00	18.400,00
Administracione,registracione,konzularne,lokalne i dr takse.	10.000,00	10.000,00
Troškovi izdavanja licenci	414.495,19	418.640,14
Troškovi baždarenja brojila	967.512,00	214.277,00
Porez na dobit	1.626.193,72	3.742.056,54
Troškovi članarine BELEN	12.000,00	12.000,00
Troškovi sprovođenja postupaka nabavke električne energije za pokrivanje gubitaka posredstvom BELEN-a i naknada za tehničko održavanje	27.829,13	27.699,42
UKUPNO	**5.613.571,33**	**6.980.010,99**

Saglasno navedenom, troškovi na koje subjekat ne može uticati, utvrđeni su u iznosu od:

– **5.613.571,33 €,** za 2024. godinu,

– **6.980.010,99 €,** za 2025. godinu.

Troškovi poslovanja na koje se ne može uticati podliježu vršenju korekcija u skladu sa članom 6 stav 1 tačka 1 i članom 13 stav 1 tačka 2 Pravila, što znači da će svako odstupanje u ostvarenju ovih troškova

u odnosu na utvrđeni iznos biti uzeto u obzir u postupku utvrđivanja korekcija u toku regulatornog perioda, ukoliko se ispune Zakonom propisani uslovi, ili prilikom utvrđivanja regulatorno dozvoljenog prihoda za naredni regulatorni period.

Troškovi poslovanja za energetsku djelatnost

Troškovi poslovanja za energetsku djelatnost su predloženi u iznosu od **72.297.994,00 €** za 2024. godinu i **72.030.336 €** za 2025. godinu.

Saglasno članu 7 stav 5 Metodologije, troškovi poslovanja se dijele na: troškove poslovanja na koje se može uticati, troškove poslovanja na koje se djelimično uticati i troškove poslovanja na koje se ne može uticati. Agencija je u skladu sa čl. 7, 8, 9 i 10 Metodologije utvrdila navedene troškove u iznosu od:

- **70.829.066,30 €** za 2024. godinu (37.965.407,69 € + 27.250.087,28 € + 5.613.571,33 €),
- **72.222.910,22 €** za 2025. godinu (38.147.641,65 € + 27.095.257,58 € + 6.980.010,99 €).

Povrat na sredstva

Povrat na sredstva predložen je u iznosu od **25.630.223 €** za 2024. godinu i **28.675.041 €** za 2025. godinu, uz primjenu stope povrata na kapital od **7,184 %.**

Utvrđivanje od strane Agencije:

Metodologijom, članom 14 stav 1, propisano je da je povrat na sredstva dio prihoda koji se ostvaruje po osnovu uloženog kapitala, a izračunava se kao proizvod regulatorne osnove sredstava i stope povrata na kapital.

Regulatorna osnova sredstava je, u skladu sa članom 15 stav 1 Metodologije, vrijednost sredstava u odnosu na koju se računa povrat na sredstva za regulatornu godinu, a sastoji se od neto vrijednosti osnovnih sredstava, investicija i radnog kapitala. U skladu sa članom 15 stav 2 Metodologije, za svaku godinu regulatornog perioda, iz neto vrijednosti osnovnih sredstava se isključuje vrijednost sredstava

koja nijesu odobrena od strane Agencije u postupku davanja saglasnosti na investicione planove, vrijednost sredstava stavljenih van upotrebe i vrijednost sredstava pribavljenih putem kapitalnog doprinosa (poklon, donacija i druga bespovratna sredstva).

Elementi koji čine **regulatornu osnovu sredstava** utvrđeni su na sljedeći način:

a) Regulatorna osnova sredstava za 2024. godinu

Neto vrijednost osnovnih sredstava za 2024. godinu, u skladu sa članom 15 stav 1 Metodologije, utvrđuje se kao neto vrijednost osnovnih sredstava na kraju 2022. godine, utvrđena na osnovu posljednje procjene prihvaćene od strane Agencije, uključujući neto vrijednost osnovnih sredstava stavljenih u upotrebu do kraja 2021. godine koja su odobrena od strane Agencije u postupku davanja saglasnosti na investicione planove, a koja nijesu obuhvaćena navedenom procjenom.

Neto vrijednost osnovnih sredstava prikazana u dokumentu *"ROS - CEDIS"*, na kraju 2021. godine iznosi 270.752.212,51 €. U okviru ove vrijednosti prikazana je vrijednost sredstava koja su pribavljena od naknade za priključenje (kapitalni doprinos) na kraju 2020. godine (-2.548.689,83 €), koja po Zakonu predstavljaju ostale prihode, pa je potrebno navedeni iznos isključiti iz obračuna neto vrijednost osnovnih sredstava. Članom 15 stav 2 Metodologije propisano je da se iz neto vrijednosti osnovnih sredstava isključuje vrijednost sredstava stavljenih van upotrebe, što je u dokumentu „ROS - CEDIS" urađeno. U skladu sa navedenim, neto vrijednost osnovnih sredstava na kraju 2021. godine utvrđena je u iznosu od 273.300.901,34 € (270.752.212,51 - (-2.548.689,83 €)).

Neto vrijednost osnovnih sredstava na kraju 2022. godine dobija se kada se neto vrijednosti osnovnih sredstava na kraju 2021. godine umanji za: vrijednost amortizacije za 2022. godinu, vrijednost sredstava koja nijesu odobrena od strane Agencije u postupku davanja saglasnosti na investicione planove, vrijednost sredstava stavljenih van upotrebe i vrijednost sredstava pribavljenih putem kapitalnog doprinosa, što je propisano članom 15 stav 2 Metodologije.

Neto vrijednost osnovnih sredstava na kraju 2021. godine iznosi 273.300.901,34 €, vrijednost amortizacije za 2022. godinu iznosi 17.249.049,12 €, vrijednost sredstava koja nijesu odobrena od strane Agencije u postupku davanja saglasnosti na investicione planove iznosi 0 €, vrijednost

sredstava stavljenih van upotrebe iznosi 155.000,00 € i vrijednost sredstava pribavljenih putem kapitalnog doprinosa iznosi 0 €.

Polazeći od navedenog, **neto vrijednost osnovnih sredstava za 2024. godinu** utvrđena je u skladu sa članom 15 st. 1 i 2 Metodologije, kao neto vrijednost osnovnih sredstava na kraju 2022. godine u iznosu od **255.896.852,21 €** (273.300.901,34 € - 17.249.049,12 € - 0 € - 155.000,00 € - 0 €).

Vrijednost investicija za 2024. godinu utvrđena je u skladu sa članom 15 stav 4 Metodologije u iznosu od **0 €**, budući da investicionim planom CEDIS-a nije predviđeno stavljanje u upotrebu sredstava koja se odnose na projekte od zajedničkog interesa za Zajednicu i projekte od uzajamnog interesa. Naime, uvidom u *Odluku Ministarskog savjeta Energetske zajednice o utvrđivanju liste projekata od zajedničkog interesa za Zajednicu i projekata od uzajamnog interesa* utvrđeno je da se projekti, koji se nalaze u *„Investicionom planu CEDIS-a za period 2023-2025. godina"* ne nalaze na navedenoj listi.

Radni kapital za 2024. godinu utvrđen je u skladu sa članom 15 stav 8 Metodologije kao 1/12 utvrđenih troškova poslovanja za energetsku djelatnost, isključujući troškove poreza na dobit pravnih lica iz člana 10 stav 2 Metodologije, u iznosu od **5.766.906,05 €** (69.202.872,58 € / 12).

Regulatorna osnova sredstava za 2024. godinu, u skladu sa članom 15 stav 1 Metodologije, utvrđena je, kao zbir vrijednosti osnovnih sredstava na kraju 2022. godine u iznosu od 255.896.852,21 €, vrijednosti investicija za 2024. godinu u iznosu od 0 € i radnog kapitala za 2024. godinu u iznosu od 5.766.906,05 €, u iznosu od **261.663.758,26 €.**

b) Regulatorna osnova sredstava za 2025. godinu

Neto vrijednost osnovnih sredstava za 2025. godinu, u skladu sa članom 15 stav 1 Metodologije, utvrđuje se kao neto vrijednost osnovnih sredstava na kraju 2023. godine.

Neto vrijednost osnovnih sredstava na kraju 2023. godine dobija se kada se neto vrijednosti osnovnih sredstava na kraju 2022. godine umanji za: vrijednost amortizacije za 2023. godinu, vrijednost sredstava koja nijesu odobrena od strane Agencije u postupku davanja saglasnosti na

investicione planove, vrijednost sredstava stavljenih van upotrebe i vrijednost sredstava pribavljenih putem kapitalnog doprinosa, što je propisano članom 15 stav 2 Metodologije.

Neto vrijednost osnovnih sredstava na kraju 2022. godine iznosi 255.896.852,21 €, vrijednost amortizacije za 2022. godinu iznosi 15.201.308,21 €, vrijednost sredstava koja nijesu odobrena od strane Agencije u postupku davanja saglasnosti na investicione planove iznosi 0 €, vrijednost sredstava stavljenih van upotrebe iznosi 0 € i vrijednost sredstava pribavljenih putem kapitalnog doprinosa iznosi 0 €.

Polazeći od navedenog, **neto vrijednost osnovnih sredstava za 2025. godinu** utvrđena je u skladu sa članom 15 st. 1 i 2 Metodologije kao neto vrijednost osnovnih sredstava na kraju 2023. godine u iznosu od **240.695.544,00 €** (255.896.852,21 € - 15.201.308,21 € - 0 € - 0 € - 0 €).

Vrijednost investicija za 2025. godinu utvrđena je u skladu sa članom 15 stav 4 Metodologije u iznosu od **0 €**, budući da investicionim planom CEDIS-a nije predviđeno stavljanje u upotrebu sredstava koja se odnose na projekte od zajedničkog interesa za Zajednicu i projekte od uzajamnog interesa. Naime, uvidom u *Odluku Ministarskog savjeta Energetske zajednice o utvrđivanju liste projekata od zajedničkog interesa za Zajednicu i projekata od uzajamnog interesa* utvrđeno je da se projekti, koji se nalaze u „Investicionom planu CEDIS-a za period 2023-2025. godina" ne nalaze na navedenoj listi.

Radni kapital za 2025. godinu utvrđen je u skladu sa članom 15 stav 8 Metodologije kao 1/12 utvrđenih troškova poslovanja za energetsku djelatnost, isključujući troškove poreza na dobit pravnih lica iz člana 10 stav 2 Metodologije, u iznosu od **5.706.737,81 €** (68.480.853,68 € / 12).

Regulatorna osnova sredstava za 2025. godinu, u skladu sa članom 15 stav 1 Metodologije, utvrđena je, kao zbir vrijednosti osnovnih sredstava na kraju 2022. godine u iznosu od 240.695.544,00 €, vrijednosti investicija za 2024. godinu u iznosu od 0 € i radnog kapitala za 2024. godinu u iznosu od 5.706.737,81 €, u iznosu od **246.402.281,81 €.**

Članom 8 stav 3 Zakona propisano je da, radi ostvarivanja ciljeva energetskog razvoja, maksimalni dozvoljeni rast vrijednosti osnovnih sredstava iz člana 60 stav 1 ovog zakona, po osnovu investicija i

programa otkupa, za period planiranja razvoja sistema, za operatora distributivnog sistema utvrđuje organ državne uprave nadležan za poslove energetike. Organ državne uprave nadležan za poslove energetike nije utvrdio maksimalni dozvoljeni rast vrijednosti osnovnih sredstava operatora distributivnog sistema.

Članom 15 stav 6 Metodologije propisano je da zbir vrijednosti osnovnih sredstava koja su postala dio distributivnog sistema električne energije u skladu sa zaključenim ugovorima o otkupu i programom otkupa infrastrukture na koji je Agencija dala saglasnost i vrijednosti investicija iz stava 5 ovog člana, ne može biti veći od maksimalnog dozvoljenog rasta osnovnih sredstava utvrđenog od strane organa državne uprave nadležnog za poslove energetike, ako je odluka o tome donijeta.

S obzirom na to da organ državne uprave nadležan za poslove energetike nije utvrdio maksimalni dozvoljeni rast vrijednosti osnovnih sredstava operatora distributivnog sistema, kao i da zahtijevana i utvrđena vrijednosti investicija saglasno članu 15 stav 4 Metodologije iznosi 0 €, postupljeno je u skladu sa članom 8 stav 3 Zakona i članom 15 stav 6 Metodologije.

Imajući u vidu sve prethodno navedeno, utvrđena je **regulatorna osnova sredstava** u iznosu od:

- **261.663.758,26 €** za 2024. godinu i
- **246.402.281,81 €** za 2025. godinu.

Primjenom formule iz člana 16 stav 1 Metodologije, utvrđena je **stopa povrata na kapital za regulatorni period (SPK)** od **7,17%**.

Primjenom formule iz člana 14 stav 1 Metodologije, utvrđen je povrat na sredstva u iznosu od:

- 18.761.291,47 € za 2024. godinu, kao proizvod vrijednosti regulatorne osnove sredstava od 261.663.758,26 € i stope povrata na kapital od 7,17%,
- 17.667.043,61 € za 2025. godinu, kao proizvod vrijednosti regulatorne osnove sredstava od 246.402.281,81 € i stope povrata na kapital od 7,17%.

Članom 14 stav 2 Metodologije propisano je da utvrđeni povrat na sredstva, Agencija može rasporediti po godinama regulatornog perioda na način kojim se obezbjeđuje stabilnost cijena za korišćenje sistema električne energije i poštovanje principa ravnoteže između interesa operatora i korisnika distributivnog sistema. Saglasno navedenoj odredbi, utvrđen je povrat na sredstva u iznosu od:

- **11.161.291,47 €** za 2024. godinu (18.761.291,47 € - 7.600.000,00 €);
- **25.267.043,61 €** za 2025. godinu (17.667.043,61 € + 7.600.000,00 €).

Korekcije iz prethodnog perioda

Članom 22 stav 1 Pravila propisano je da se korekcije utvrđene u postupku utvrđivanja regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena ili naknada primjenjuju u regulatornom periodu za koji se utvrđuje regulatorno dozvoljeni prihod i cijene ili naknade, na način kojim se obezbjeđuje stabilnost cijena i/ili naknada. Polazeći od navedenog, **utvrđene ukupne korekcije za period 2019-2021. godina** u iznosu od **1.050.396,01 € u korist operatora distributivnog sistema primjenjuju se u 2024. godini**.

Regulatorno dozvoljeni prihod i regulatorno dozvoljeni prihod koji se transponuje u cijene

Regulatorno dozvoljeni prihod operatora distributivnog sistema za 2024. i 2025. godinu utvrđen je, u skladu sa članom 59 stav 7 Zakona i članom 6 stav 1 Metodologije, u iznosu od:

- **98.242.061,99 €** za 2024. godinu, kao zbir ukupnih troškova poslovanja (70.829.066,30 €), amortizacije (15.201.308,21€) i povrata na sredstva (11.161.291,47 €) i korekcija u korist operatora distributivnog sistema (1.050.396,01 €);
- **111.908.875,81 €** za 2025. godinu, kao zbir ukupnih troškova poslovanja (72.222.910,22 €), amortizacije (14.418.921,98 €) i povrata na sredstva (25.267.043,61 €).

Članom 6 stav 3 Metodologije propisano je da se regulatorno dozvoljeni prihod koji se transponuje u cijene izračunava kao razlika utvrđenog regulatorno dozvoljenog prihoda iz člana 6 stav 1

Metodologije i ostalih prihoda, uz primjenu faktora kvaliteta, za koji je članom 39 stav 1 Metodologije propisano da je njegova vrijednost za sve godine do 1. januara 2026. godine jednaka nuli.

Polazeći od utvrđenog regulatorno dozvoljenog prihoda, a u skladu sa članom 59 stav 10 Zakona i članom 6 stav 3 Metodologije, utvrđen je regulatorno dozvoljeni prihod koji se transponuje u cijene, u iznosu od:

- **94.596.553,48 €** za 2024. godinu, kao razlika utvrđenog regulatorno dozvoljenog prihoda (98.242.061,99 €) i ostalih prihoda (3.645.508,51 €);
- **108.163.367,30 €** za 2025. godinu, kao razlika utvrđenog regulatorno dozvoljenog prihoda (111.908.875,81 €) i ostalih prihoda (3.745.508,51€).

Struktura regulatorno dozvoljenog prihoda koji se transponuje u cijene utvrđenog za 2024. i 2025. godinu, prikazana je u Tabeli 2.

Tabela 2. Struktura regulatorno dozvoljenog prihoda CEDIS-a koji se transponuje u tarife za 2024. i 2025. godinu

R.br.	Kategorije obračuna	Predloženo 2024. godina	Utvrđeno 2024. godina	Razlika €	Razlika %	Predloženo 2025. godina	Utvrđeno 2025. godina	Razlika €	Razlika %
		1	2	2.-1.-1	2./1.	3	4	4.-3.	4./3.-1
a)	**UKUPNI TROŠKOVI POSLOVANJA**	**72.297.994,00**	**70.829.066,30**	**-1.468.927,70**	**-2,03%**	**72.030.336,00**	**72.222.910,22**	**192.574,22**	**0,27%**
1	Troškovi poslovanja na koje se može uticati	37.308.558,00	37.965.407,69	656.849,69	1,76%	37.488.091,00	38.147.641,65	659.550,65	1,76%
2	Troškovi poslovanja na koje se djelimično može uticati	27.249.699,00	27.250.087,28	388,28	0,00%	27.094.872,00	27.095.257,58	385,58	0,00%
3	Troškovi poslovanja na koje se ne može uticati	7.739.737,00	5.613.571,33	-2.126.165,67	-27,47%	7.447.373,00	6.980.010,99	-467.362,01	-6,28%
b)	**AMORTIZACIJA**	**16.794.013,00**	**15.201.308,21**	**-1.592.704,79**	**-9,48%**	**19.422.311,00**	**14.418.921,98**	**-5.003.389,02**	**-25,76%**
c)	**POVRAT NA SREDSTVA**	**25.630.223,00**	**11.161.291,47**	**-14.468.931,53**	**-56,45%**	**28.675.041,00**	**25.267.043,61**	**-3.407.997,39**	**-11,88%**
d)	**KOREKCIJE ZA PRETHODNI PERIOD**	**-**	**-1.050.396,01**	**-1.050.396,01**	**-**	**0**	**-**	**0,00**	**-**
REGULATORNO DOZVOLJENI PRIHOD (a+b+c-d)		**114.722.230,00**	**98.242.061,99**	**-16.480.168,01**	**-14,37%**	**120.127.688,00**	**111.908.875,81**	**-8.218.812,19**	**-6,84%**
e)	**Ostali prihodi**	**3.645.508,51**	**3.645.508,51**	**0**	**0,00%**	**3.745.508,51**	**3.745.508,51**	**0**	**0,00%**
REGULATORNO DOZVOLJENI PRIHOD KOJI SE TRANSPONUJE U CIJENE (a+b+c-d-e)		**111.076.721,49**	**94.596.553,48**	**-16.480.168,01**	**-14,84%**	**116.382.179,49**	**108.163.367,30**	**-8.218.812,19**	**-7,06%**

Alokacija regulatorno dozvoljenog prihoda koji se transponuje u cijene na korisnike distributivnog sistema električne energije

Članom 18 stav 1 Metodologije propisano je da korišćenje distributivnog sistema obuhvata angažovanje distributivnog sistema (kapaciteta) i pokrivanje opravdanih gubitaka. Stavom 2 navedenog člana propisano je da se regulatorno dozvoljeni prihod operatora distributivnog sistema koji se transponuje u cijene i dio prihoda operatora prenosnog sistema koji se alocira na operatora distributivnog sistema kao korisnika prenosnog sistema, a utvrđuje se na osnovu troškova iz člana 9 stav 7 i člana 19 stav 7 Metodologije, obezbjeđuje naplaćivanjem usluge korišćenja sistema od korisnika sistema (proizvođača električne energije priključenih na distributivni sistem i ostalih korisnika) po:

1) cijenama kojima se nadoknađuju troškovi za angažovanje kapaciteta, i

2) cijenama kojima se nadoknađuju troškovi opravdanih gubitaka.

Članom 19 stav 1 Metodologije propisano je da troškovi za korišćenje distributivnog kapaciteta koji se transponuju u cijene obuhvataju troškove za angažovanje distributivnog kapaciteta ($\mathbf{TAK}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{TUT}}$) i troškove opravdanih gubitaka ($\mathbf{TPg}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{TUT}}$).

Alokacija troškova za angažovanje kapaciteta koji se transponuju u cijene

Članom 19 stav 2 Metodologije propisano je da se troškovi za angažovanje distributivnog kapaciteta iz stava 1 ovog člana ($\mathbf{TAK}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{TUT}}$), izračunavaju na osnovu troškova amortizacije, povrata na sredstva, troškova poslovanja na koje se može uticati iz člana 8 stav 10 Metodologije i troškova poslovanja na koje se ne može uticati, umanjeno za ostale prihode, uz primjenu utvrđenih korekcija i faktora za kvalitet iz člana 6 stav 4 Metodologije ($\mathbf{FK}_{\mathbf{t+n}}$).

Saglasno članu 38 Metodologije parametar alfa iz člana 8 stav 10 Metodologije će se primjenjivati od 1. januara 2026. godine, dok je članom 39 stav 1 Metodologije propisano da je vrijednost parametra kvaliteta iz člana 6 stav 4 Metodologije za sve godine do 1. januara 2026. godine jednaka nuli.

Polazeći od citiranih odredbi Metodologije, za 2024. godinu utvrđeni su troškovi za angažovanje distributivnog kapaciteta ($\mathbf{TAK}_{t+n}^{TUT}$) u iznosu od **67.346.466,20 €** (15.201.308,21 € + 11.161.291,47 €+ 37.965.407,69 € + 5.613.571,33 € - 3.645.508,51 € + 1.050.396,01 €).

Polazeći od citiranih odredbi Metodologije, za 2025. godinu utvrđeni su troškovi za angažovanje distributivnog kapaciteta ($\mathbf{TAK}_{t+n}^{TUT}$) u iznosu od **81.068.109,72 €** (14.418.921,98 € + 25.267.043,61 € + 38.147.641,65 € + 6.980.010,99 € - 3.745.508,51 € - 0 €).

Članom 19 stav 4 Metodologije propisano je da se troškovi za angažovanje distributivnog kapaciteta ($\mathbf{TAK}_{t+n}^{TUT}$) raspoređuju po aktivnoj snazi na:

1) proizvođače električne energije iz člana 1 stav 2 tačka 1 Metodologije ($\mathbf{TAK}_{t+n}^{TUTPROIZ}$) i
2) ostale korisnike iz člana 1 stav 2 tačka 2 Metodologije ($\mathbf{TAK}_{t+n}^{TUTKUP}$).

Saglasno članu 19 stav 6 Metodologije troškovi za angažovanje prenosnog kapaciteta koji se odnosi na distribuciju kao korisnika prenosnog sistema ($\mathbf{TAK}_{t+n}^{PD}$) raspoređuju se na ostale korisnike iz člana 1 stav 2 tačka 2 Metodologije po aktivnoj snazi.

Članom 19 stav 7 Metodologije propisano je da se troškovi za angažovanje prenosnog kapaciteta koji se odnosi na distribuciju kao korisnika prenosnog sistema ($\mathbf{TAK}_{t+n}^{PD}$) utvrđuju na osnovu cijene za angažovanje prenosnog kapaciteta za ostale korisnike utvrđene u skladu sa metodologijom kojom se uređuje utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena za korišćenje prenosnog sistema električne energije ($\mathbf{Ck}_{t+n}$) i priključne snage operatora distributivnog sistema priključenog na prenosni sistem ($\mathbf{MK}_{t+n}^{D}$).

Članom 40 stav 1 Metodologije propisano je da se izuzetno od odredbe člana 19 stav 7 Metodologije u periodu od 1. januara 2023. godine do 31. decembra 2025. godine, alokacija dijela troškova za angažovanje prenosnog kapaciteta koji se odnosi na distribuciju kao korisnika prenosnog sistema $\mathbf{TAK}_{t+n}^{PD}$ vrši primjenom planirane maksimalne snage.

Saglasno odredbama člana 19 stav 7 i člana 40 stav 1 Metodologije, troškovi za angažovanje prenosnog kapaciteta koji se odnosi na distribuciju kao korisnika prenosnog sistema ($\mathbf{TAK^{PD}_{t+n}}$) utvrđeni su u iznosu od:

- **5.868.775,54 €**, za 2024. godinu, na osnovu cijene za angažovanje prenosnog kapaciteta za ostale korisnike ($\mathbf{Ck_{t+n}}$) od **1,0575 €/kW/mjesec** utvrđene tačkom 16 *Odluke o utvrđivanju regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena za korišćenje prenosnog sistema električne energije za period 01.01.2023-31.12.2025. godina* ("Službeni list Crne Gore", broj 131/22) i planirane maksimalne snage operatora distributivnog sistema priključenog na prenosni sistem od **462,48 MW** iz dokumenta „Obrazac D", dostavljenog uz dopis broj 10-10-32731 od 26.09.2022. godine, u Agenciji zaveden istog dana pod brojem 22/3125-3, (12 * 1,0575 €/kW/mjesec * 462.480 kW);
- **6.008.614,02 €**, za 2025. godinu, na osnovu cijene za angažovanje prenosnog kapaciteta za ostale korisnike ($\mathbf{Ck_{t+n}}$) od **1,0663 €/kW/mjesec** utvrđene tačkom 25 *Odluke o utvrđivanju regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena za korišćenje prenosnog sistema električne energije za period 01.01.2023-31.12.2025. godina* ("Službeni list Crne Gore", broj 131/22) i planirane maksimalne snage operatora distributivnog sistema priključenog na prenosni sistem od **469,60 MW,** iz dokumenta „Obrazac D", dostavljenog uz dopis broj 10-10-32731 od 26.09.2022. godine (12 * 1,0663 €/kW/mjesec * 469.600 kW).

Članom 19 stav 8 Metodologije propisano je da se troškovi za angažovanje distributivnog kapaciteta koji se transponuju u cijene ($\mathbf{TAK^{TUT}_{t+n}}$) i troškovi za angažovanje prenosnog kapaciteta koji se odnosi na distribuciju kao korisnika prenosnog sistema ($\mathbf{TAK^{PD}_{t+n}}$) direktno alociraju na naponske nivoe specificirane u članu 27 stav 2 Metodologije, ili indirektno na osnovu transparentnih i objektivnih pravila (ključeva) koja predlaže operator distributivnog sistema, a stavom 9 istog člana propisano je da je operator dužan da kao ključ za raspodjelu primijeni učešće vrijednosti osnovnih sredstava pojedinog naponskog nivoa u ukupnoj vrijednosti osnovnih sredstava operatora, ako ne predloži ključeve u skladu sa stavom 8 ovog člana.

Saglasno navedenom, CEDIS je dopisom broj 10-10-36642 od 20.10.2022. godine, u Agenciji zaveden istog dana pod brojem 22/3125-12, dostavio sljedeće ključeve:

- **20,22%** za naponski nivo 35 kV,
- **30,07%** za naponski nivo 10 kV,
- **49,71%** za naponski nivo 0,4 kV.

Alokacija troškova opravdanih gubitaka koji se transponuju u cijene

Članom 19 stav 3 Metodologije propisano je da se troškovi opravdanih gubitaka koji se transponuju u cijene ($\mathbf{TPg_{t+n}^{TUT}}$) izračunavaju na osnovu troškova na koje se djelimično može uticati iz člana 9 Metodologije, uz primjenu faktora za kvalitet iz člana 6 stav 4 Metodologije ($\mathbf{FK_{t+n}}$). Kao što je već rečeno, saglasno članu 39 stav 1 Metodologije vrijednost parametra kvaliteta iz člana 6 stav 4 Metodologije za sve godine do 1. januara 2026. godine jednaka je nuli.

Polazeći od citiranih odredbi Metodologije, za 2024. godinu utvrđeni su troškovi opravdanih gubitaka koji se transponuju u cijene ($\mathbf{TPg_{t+n}^{TUT}}$) u iznosu od **27.250.087,28 €**.

Polazeći od citiranih odredbi Metodologije, za 2025. godinu utvrđeni su troškovi opravdanih gubitaka koji se transponuju u cijene ($\mathbf{TPg_{t+n}^{TUT}}$) u iznosu od **27.095.257,58 €**.

Saglasno članu 19 stav 5 Metodologije troškovi opravdanih gubitaka koji se transponuju u cijene ($\mathbf{TPg_{t+n}^{TUT}}$) raspoređuju se po aktivnoj električnoj energiji na:

1) proizvođače električne energije iz člana 1 stav 2 tačka 1 Metodologije ($\mathbf{TPg_{t+n}^{PROIZ}}$) i
2) ostale korisnike iz člana 1 stav 2 tačka 2 Metodologije ($\mathbf{TPg_{t+n}^{KUP}}$).

Cijene za korišćenje sistema električne energije

1. Cijene za korišćenje sistema električne energije za proizvođače električne energije priključene na distributivni sistem

1.1. Cijene za angažovanje distributivnog kapaciteta za proizvođače električne energije priključene na distributivni sistem

1.1.1. Cijena za angažovanje distributivnog kapaciteta za proizvođače električne energije priključene na 35 kV naponski nivo

Članom 20 stav 1 Metodologije propisano je da se cijena za angažovanje distributivnog kapaciteta za proizvođače električne energije priključene na 35 kV naponski nivo (**Cak**$^{\mathbf{35PROIZ}}_{\mathbf{t+n}}$) utvrđuje na osnovu priključnih snaga proizvođača električne energije koji su priključeni na 35 kV naponski nivo ($\mathbf{MK}^{\mathbf{35PROIZ}}_{\mathbf{t+n}}$) i dijela troškova iz člana 19 stav 4 tačka 1 Metodologije koji se raspoređuje na proizvođače električne energije priključene na 35 kV naponski nivo (**TAK**$^{\mathbf{35TUTPROIZ}}_{\mathbf{t+n}}$).

Zbir priključnih snaga proizvođača električne energije koji su priključeni na 35 kV naponski nivo ($\mathbf{MK}^{\mathbf{35PROIZ}}_{\mathbf{t+n}}$), prikazan u Energetskom bilansu, iznosi:

- **51,415 MW** u 2024. godini, i
- **51,415 MW** u 2025. godini.

Dio troškova iz člana 19 stav 4 tačka 1 Metodologije koji se raspoređuje na proizvođače električne energije priključene na 35 kV naponski nivo (**TAK**$^{\mathbf{35TUTPROIZ}}_{\mathbf{t+n}}$) utvrđuje se primjenom formule iz člana 20 stav 1 Metodologije, u iznosu od:

- **68.396,49 €**, za 2024. godinu, na osnovu priključnih snaga proizvođača električne energije koji su priključeni na 35 kV naponski nivo ($\mathbf{MK}^{\mathbf{35PROIZ}}_{\mathbf{t+n}}$) od 51,415 MW, priključnih snaga proizvođača električne energije koji su priključeni na distributivni sistem ($\mathbf{MK}^{\mathbf{PROIZ}}_{\mathbf{t+n}}$) od 69,035 MW, priključne snage svih kupaca priključenih na distributivni sistem ($\mathbf{MK}^{\mathbf{KUP}}_{\mathbf{t+n}}$) od 6.538,070 MW, dijela troškova poslovanja na koje se može uticati iz člana 8 stav 10 Metodologije u iznosu od 37.965.407,69 €, troškova na koje se ne može uticati iz člana 10 Metodologije u iznosu od 5.613.571,33 €, umanjene

za troškove koji se odnose na rad operatora tržišta ($\mathbf{Tot_{t+n}}$) u iznosu od 110.541,1 € (9.211,76 € * 12) utvrđene na osnovu naknade za rad operatora tržišta iz tačke 17 *Odluke o utvrđivanju regulatorno dozvoljenog prihoda i naknade za rad Operatora tržišta električne energije za period 01.01.2023-31.12.2025. godina ("Službeni list Crne Gore", broj 131/22),* koji se alocira na 35 kV naponski nivo u skladu sa članom 19 stav 8 Metodologije (ključ 20,22%) i faktora za kvalitet čija je vrijednost, saglasno članu 39 stav 1 Metodologije, jednaka nuli (51,415 MW / (69,035 MW + 6.538,070 MW) * (37.965.407,69 € + 5.613.571,33 € - 110.541,1 €) * 20,22%);

- **68.284,28 €**, za 2025. godinu, na osnovu priključnih snaga proizvođača električne energije koji su priključeni na 35 kV naponski nivo ($\mathbf{MK_{t+n}^{35PROIZ}}$) od 51,415 MW, priključnih snaga proizvođača električne energije koji su priključeni na distributivni sistem ($\mathbf{MK_{t+n}^{PROIZ}}$) od 69,035 MW, priključne snage svih kupaca priključenih na distributivni sistem ($\mathbf{MK_{t+n}^{KUP}}$) od 6.784,740 MW, dijela troškova poslovanja na koje se može uticati iz člana 8 stav 10 Metodologije u iznosu od 38.147.641,65 €, troškova na koje se ne može uticati iz člana 10 Metodologije u iznosu od 6.980.010,99 €, umanjene za troškove koji se odnose na rad operatora tržišta ($\mathbf{Tot_{t+n}}$) u iznosu od 110.337,7 € (9.194,81 € * 12) utvrđene na osnovu naknade za rad operatora tržišta iz tačke 27 *Odluke o utvrđivanju regulatorno dozvoljenog prihoda i naknade za rad Operatora tržišta električne energije za period 01.01.2023-31.12.2025. godina ("Službeni list Crne Gore", broj 131/22),* koji se alocira na 35 kV naponski nivo u skladu sa članom 19 stav 8 Metodologije (ključ 20,22%) i faktora za kvalitet čija je vrijednost, saglasno članu 39 stav 1 Metodologije, jednaka nuli (51,415 MW / (69,035 MW + 6.784,740 MW) * (38.147.641,65 € + 6.980.010,99 € - 110.337,7 €) * 20,22%).

Polazeći od ovako utvrđenih elemenata, primjenom formule iz člana 20 stav 1 Metodologije, cijena za angažovanje distributivnog kapaciteta za proizvođače električne energije priključene na 35 kV naponski nivo ($\mathbf{Cak_{t+n}^{35PROIZ}}$) utvrđena je u iznosu od:

- **110,8569 €/MW** za 2024. godinu (68.396,49 € / 51,415 MW / 12),
- **110,6750 €/MW** za 2025. godinu (68.284,28 € / 51,415 MW / 12).

1.1.2. Cijena za angažovanje distributivnog kapaciteta za proizvođače električne energije priključene na 10 kV naponski nivo

Članom 20 stav 2 Metodologije propisano je da se cijena za angažovanje distributivnog kapaciteta za proizvođače električne energije priključene na 10 kV naponski nivo ($\mathbf{Cak}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{10PROIZ}}$) utvrđuje na osnovu priključnih snaga proizvođača električne energije koji su priključeni na 10 kV naponski nivo ($\mathbf{MK}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{10PROIZ}}$) i dijela troškova iz člana 19 stav 4 tačka 1 Metodologije koji se raspoređuje na proizvođače električne energije priključene na 10 kV naponski nivo ($\mathbf{TAK}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{10TUTPROIZ}}$).

Zbir priključnih snaga proizvođača električne energije koji su priključeni na 10 kV naponski nivo ($\mathbf{MK}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{10PROIZ}}$), prikazan u Energetskom bilansu, iznosi:

- **16,712 MW** u 2024. godini, i
- **16,712 MW** u 2025. godini.

Dio troškova iz člana 19 stav 4 tačka 1 Metodologije koji se raspoređuje na proizvođače električne energije priključene na 10 kV naponski nivo ($\mathbf{TAK}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{10TUTPROIZ}}$) utvrđuje se primjenom formule iz člana 20 stav 2 Metodologije, u iznosu od:

- **33.061,66 €**, za 2024. godinu, na osnovu priključnih snaga proizvođača električne energije koji su priključeni na 10 kV naponski nivo ($\mathbf{MK}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{10PROIZ}}$) od 16,712 MW, priključnih snaga proizvođača električne energije koji su priključeni na distributivni sistem ($\mathbf{MK}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{PROIZ}}$) od 69,035 MW, priključne snage svih kupaca priključenih na distributivni sistem ($\mathbf{MK}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{KUP}}$) od 6.538,070 MW, dijela troškova poslovanja na koje se može uticati iz člana 8 stav 10 Metodologije u iznosu od 37.965.407,69 €, troškova na koje se ne može uticati iz člana 10 Metodologije u iznosu od 5.613.571,33 €, umanjene za troškove koji se odnose na rad operatora tržišta ($\mathbf{Tot}_{\mathbf{t+n}}$) u iznosu od 110.541,1 € (9.211,76 € * 12) utvrđene na osnovu naknade za rad operatora tržišta iz tačke 17 *Odluke o utvrđivanju regulatorno dozvoljenog prihoda i naknade za rad Operatora tržišta električne energije za period 01.01.2023-31.12.2025. godina ("Službeni list Crne Gore", broj 131/22),* koji se alocira na 10 kV naponski nivo u skladu sa članom 19 stav 8 Metodologije (ključ 30,07%) i faktora za kvalitet čija je

vrijednost, saglasno članu 39 stav 1 Metodologije, jednaka nuli (16,712 MW / (69,035 MW + 6.538,070 MW) * (37.965.407,69 € + 5.613.571,33 € - 110.541,1 €) * 30,07%);

- **33.007,42 €**, za 2025. godinu, na osnovu priključnih snaga proizvođača električne energije koji su priključeni na 10 kV naponski nivo ($\mathbf{MK_{t+n}^{10PROIZ}}$) od 16,712 MW, priključnih snaga proizvođača električne energije koji su priključeni na distributivni sistem ($\mathbf{MK_{t+n}^{PROIZ}}$) od 69,035 MW, priključne snage svih kupaca priključenih na distributivni sistem ($\mathbf{MK_{t+n}^{KUP}}$) od 6.784,740 MW, dijela troškova poslovanja na koje se može uticati iz člana 8 stav 10 Metodologije u iznosu od 38.147.641,65 €, troškova na koje se ne može uticati iz člana 10 Metodologije u iznosu od 6.980.010,99 €, umanjene za troškove koji se odnose na rad operatora tržišta ($\mathbf{Tot_{t+n}}$) u iznosu od 110.337,7 € (9.194,81 € * 12) utvrđene na osnovu naknade za rad operatora tržišta iz tačke 27 *Odluke o utvrđivanju regulatorno dozvoljenog prihoda i naknade za rad Operatora tržišta električne energije za period 01.01.2023-31.12.2025. godina ("Službeni list Crne Gore", broj 131/22),* koji se alocira na 10 kV naponski nivo u skladu sa članom 19 stav 8 Metodologije (ključ 30,07%) i faktora za kvalitet čija je vrijednost, saglasno članu 39 stav 1 Metodologije, jednaka nuli (16,712 MW / (69,035 MW + 6.784,740 MW) * (38.147.641,65 € + 6.980.010,99 € - 110.337,7 €) * 30,07%).

Polazeći od ovako utvrđenih elemenata, primjenom formule iz člana 20 stav 2 Metodologije, cijena za angažovanje distributivnog kapaciteta za proizvođače električne energije priključene na 10 kV naponski nivo ($\mathbf{Cak_{t+n}^{10PROIZ}}$) utvrđena je u iznosu od:

- **164,8599 €/MW** za 2024. godinu (33.061,66 € / 16,712 MW / 12),
- **164,5894 €/MW** za 2025. godinu (33.007,42 € / 16,712 MW / 12).

1.1.3. Cijena za angažovanje distributivnog kapaciteta za proizvođače električne energije priključene na 0,4 kV naponski nivo

Članom 20 stav 3 Metodologije propisano je da se cijena za angažovanje distributivnog kapaciteta za proizvođače električne energije priključene na 0,4 kV naponski nivo ($\mathbf{Cak_{t+n}^{0,4PROIZ}}$) utvrđuje na osnovu priključnih snaga proizvođača električne energije koji su priključeni na 0,4 kV naponski nivo

($\mathbf{MK}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{0,4PROIZ}}$) dijela troškova iz člana 19 stav 4 tačka 1 Metodologije koji se raspoređuje na proizvođače električne energije priključene na 0,4 kV naponski nivo ($\mathbf{TAK}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{0,4TUTPROIZ}}$).

Zbir priključnih snaga proizvođača električne energije koji su priključeni na 0,4 kV naponski nivo ($\mathbf{MK}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{0,4PROIZ}}$), prikazan u Energetskom bilansu, iznosi:

- **0,908 MW** u 2024. godini, i
- **0,908 MW** u 2025. godini.

Dio troškova iz člana 19 stav 4 tačka 1 Metodologije koji se raspoređuje na proizvođače električne energije priključene na 0,4 kV naponski nivo ($\mathbf{TAK}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{0,4TUTPROIZ}}$) utvrđuje se primjenom formule iz člana 20 stav 3 Metodologije, u iznosu od:

- **2.969,56 €**, za 2024. godinu, na osnovu priključnih snaga proizvođača električne energije koji su priključeni na 0,4 kV naponski nivo ($\mathbf{MK}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{0,4PROIZ}}$) od 0,908 MW, priključnih snaga proizvođača električne energije koji su priključeni na distributivni sistem ($\mathbf{MK}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{PROIZ}}$) od 69,035 MW, priključne snage svih kupaca priključenih na distributivni sistem ($\mathbf{MK}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{KUP}}$) od 6.538,070 MW, dijela troškova poslovanja na koje se može uticati iz člana 8 stav 10 Metodologije u iznosu od 37.965.407,69 €, troškova na koje se ne može uticati iz člana 10 Metodologije u iznosu od 5.613.571,33 €, umanjene za troškove koji se odnose na rad operatora tržišta ($\mathbf{Tot}_{\mathbf{t+n}}$) u iznosu od 110.541,1 € (9.211,76 € * 12) utvrđene na osnovu naknade za rad operatora tržišta iz tačke 17 *Odluke o utvrđivanju regulatorno dozvoljenog prihoda i naknade za rad Operatora tržišta električne energije za period 01.01.2023-31.12.2025. godina ("Službeni list Crne Gore", broj 131/22),* koji se alocira na 0,4 kV naponski nivo u skladu sa članom 19 stav 8 Metodologije (ključ 49,71%) i faktora za kvalitet čija je vrijednost, saglasno članu 39 stav 1 Metodologije, jednaka nuli (0,908 MW / (69,035 MW + 6.538,070 MW) * (37.965.407,69 € + 5.613.571,33 € - 110.541,1 €) * 49,71%);
- **2.964,69 €**, za 2025. godinu, na osnovu priključnih snaga proizvođača električne energije koji su priključeni na 0,4 kV naponski nivo ($\mathbf{MK}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{0,4PROIZ}}$) od 0,908 MW, priključnih snaga proizvođača električne energije koji su priključeni na distributivni sistem ($\mathbf{MK}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{PROIZ}}$) od 69,035 MW, priključne snage svih kupaca priključenih na distributivni sistem ($\mathbf{MK}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{KUP}}$) od 6.784,740 MW, dijela troškova

poslovanja na koje se može uticati iz člana 8 stav 10 Metodologije u iznosu od 38.147.641,65 €, troškova na koje se ne može uticati iz člana 10 Metodologije u iznosu od 6.980.010,99 €, umanjene za troškove koji se odnose na rad operatora tržišta ($\mathbf{Tot_{t+n}}$) u iznosu od 110.337,7 € (9.194,81 € * 12) utvrđene na osnovu naknade za rad operatora tržišta iz tačke 27 *Odluke o utvrđivanju regulatorno dozvoljenog prihoda i naknade za rad Operatora tržišta električne energije za period 01.01.2023-31.12.2025. godina ("Službeni list Crne Gore", broj 131/22),* koji se alocira na 0,4 kV naponski nivo u skladu sa članom 19 stav 8 Metodologije (ključ 49,71%) i faktora za kvalitet čija je vrijednost, saglasno članu 39 stav 1 Metodologije, jednaka nuli (0,908 MW / (69,035 MW + 6.784,740 MW) * (38.147.641,65 € + 6.980.010,99 € - 110.337,7 €) * 49,71%).

Polazeći od ovako utvrđenih elemenata, primjenom formule iz člana 20 stav 3 Metodologije, cijena za angažovanje distributivnog kapaciteta za proizvođače električne energije priključene na 0,4 kV naponski nivo ($\mathbf{Cak_{t+n}^{0,4PROIZ}}$) utvrđena je u iznosu od:

- **272,5369 €/MW** za 2024. godinu (2.969,56 € / 0,908 MW / 12),
- **272,0898 €/MW** za 2025. godinu (2.964,69 € / 0,908 MW / 12).

1.2. Cijene opravdanih gubitaka u distributivnom sistemu za proizvođače električne energije priključene na distributivni sistem

1.2.1. Cijena opravdanih gubitaka u distributivnom sistemu za proizvođače električne energije priključene na 35 kV naponski nivo

Članom 20 stav 1 Metodologije propisano je da se cijena opravdanih gubitaka u distributivnom sistemu za proizvođače električne energije priključene na 35 kV naponski nivo ($\mathbf{Cg_{t+n}^{35PROIZ}}$) utvrđuje na osnovu dijela troškova gubitaka koji se alocira na proizvođače priključene na 35 kV naponski nivo ($\mathbf{TPg_{t+n}^{35PROIZ}}$) i količine proizvedene električne energije od strane proizvođača priključenih na 35 kV naponski nivo planirane energetskim bilansom ($\mathbf{E_{t+n}^{35PROIZ}}$).

Dio troškova gubitaka koji se alocira na proizvođače priključene na 35 kV naponski nivo ($\mathbf{TPg_{t+n}^{35PROIZ}}$) utvrđuje se primjenom formule iz člana 20 stav 1 Metodologije, u iznosu od:

- **0 €**, za 2024. godinu, na osnovu dijela odobrenih gubitaka koji su prouzrokovani korišćenjem sistema od strane proizvođača priključenih na 35 kV naponski nivo ($\mathbf{Gg_{t+n}^{35PROIZ}}$), za koji je CEDIS, saglasno članu 20 stav 4 Metodologije, proračunao da iznose 0 MWh, ukupnih odobrenih gubitaka u distributivnom sistemu dobijenih primjenom odobrene stope gubitaka na električnu energiju planiranu energetskim bilansom za isporuku ostalim korisnicima ($\mathbf{G_{t+n}^{DS}}$) (228.291,34 MWh) i troškova opravdanih gubitaka iz člana 19 stav 3 Metodologije utvrđenih u iznosu od 27.250.087,28 € (0 MWh / 228.291,34 MWh * 27.250.087,28 €);
- **0 €**, za 2025. godinu, na osnovu dijela odobrenih gubitaka koji su prouzrokovani korišćenjem sistema od strane proizvođača priključenih na 35 kV naponski nivo ($\mathbf{Gg_{t+n}^{35PROIZ}}$), za koji je CEDIS, saglasno članu 20 stav 4 Metodologije, proračunao da iznose 0 MWh, ukupnih odobrenih gubitaka u distributivnom sistemu dobijenih primjenom odobrene stope gubitaka na električnu energiju planiranu energetskim bilansom za isporuku ostalim korisnicima ($\mathbf{G_{t+n}^{DS}}$) (226.994,23 MWh) i troškova opravdanih gubitaka iz člana 19 stav 3 Metodologije utvrđenih u iznosu od 27.095.257,58 € (0 MWh / 226.994,23 MWh * 27.095.257,58 €).

Količina proizvedene električne energije od strane proizvođača priključenih na 35 kV naponski nivo ($\mathbf{E_{t+n}^{35PROIZ}}$) planirana Odlukom o Dugoročnom energetskom bilansu Crne Gore za period od 2023. do 2025. godine ("Službeni list Crne Gore", broj 87/22) (u daljem tekstu: Energetski bilans) iznosi:

- **194.876 MWh** u 2024. godini, i
- **202.653 MWh** u 2025. godini.

Polazeći od ovako utvrđenih elemenata, primjenom formule iz člana 20 stav 1 Metodologije, cijena opravdanih gubitaka u distributivnom sistemu za proizvođače električne energije priključene na 35 kV naponski nivo ($\mathbf{Cg_{t+n}^{35PROIZ}}$) utvrđena je u iznosu od:

- **0 €/MWh** za 2024. godinu (0 € / 194.876 MWh),
- **0 €/MWh** za 2025. godinu (0 € / 202.653 MWh).

1.2.2. Cijena opravdanih gubitaka u distributivnom sistemu za proizvođače električne energije priključene na 10 kV naponski nivo

Članom 20 stav 2 Metodologije propisano je da se cijena opravdanih gubitaka u distributivnom sistemu za proizvođače električne energije priključene na 10 kV naponski nivo ($\mathbf{Cg}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{10PROIZ}}$) utvrđuje na osnovu dijela troškova gubitaka koji se alocira na proizvođače priključene na 10 kV naponski nivo ($\mathbf{TPg}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{10PROIZ}}$) i količine proizvedene električne energije od strane proizvođača priključenih na 10 kV naponski nivo planirane energetskim bilansom ($\mathbf{E}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{10PROIZ}}$).

Dio troškova gubitaka koji se alocira na proizvođače priključene na 10 kV naponski nivo ($\mathbf{TPg}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{10PROIZ}}$) utvrđuje se primjenom formule iz člana 20 stav 2 Metodologije, u iznosu od:

- **0 €**, za 2024. godinu, na osnovu dijela odobrenih gubitaka koji su prouzrokovani korišćenjem sistema od strane proizvođača priključenih na 10 kV naponski nivo ($\mathbf{Gg}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{10\ PROIZ}}$), za koji je CEDIS saglasno članu 20 stav 4 Metodologije proračunao da iznose 0 MWh, ukupnih odobrenih gubitaka u distributivnom sistemu dobijenih primjenom odobrene stope gubitaka na električnu energiju planiranu energetskim bilansom za isporuku ostalim korisnicima ($\mathbf{G}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{DS}}$) (228.291,34 MWh) i troškova opravdanih gubitaka iz člana 19 stav 3 Metodologije utvrđenih u iznosu od 27.250.087,28 € (0 MWh / 228.291,34 MWh * 27.250.087,28 €);
- **0 €**, za 2025. godinu, na osnovu dijela odobrenih gubitaka koji su prouzrokovani korišćenjem sistema od strane proizvođača priključenih na 10 kV naponski nivo ($\mathbf{Gg}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{10\ PROIZ}}$), za koji je CEDIS saglasno članu 20 stav 4 Metodologije proračunao da iznose 0 MWh, ukupnih odobrenih gubitaka u distributivnom sistemu dobijenih primjenom odobrene stope gubitaka na električnu energiju planiranu energetskim bilansom za isporuku ostalim korisnicima ($\mathbf{G}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{DS}}$) (226.994,23 MWh) i troškova opravdanih gubitaka iz člana 19 stav 3 Metodologije utvrđenih u iznosu od 27.095.257,58 € (0 MWh / 226.994,23 MWh * 27.095.257,58 €).

Količina proizvedene električne energije od strane proizvođača priključenih na 10 kV naponski nivo planirana Energetskim bilansom ($\mathbf{E}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{10PROIZ}}$) iznosi:

- **49.081 MWh** u 2024. godini, i

– **56.024 MWh** u 2025. godini.

Polazeći od ovako utvrđenih elemenata, primjenom formule iz člana 20 stav 2 Metodologije, cijena opravdanih gubitaka u distributivnom sistemu za proizvođače električne energije priključene na 10 kV naponski nivo ($\mathbf{Cg}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{10PROIZ}}$) utvrđena je u iznosu od:

– **0 €/MWh** za 2024. godinu (0 € / 49.081 MWh),

– **0 €/MWh** za 2025. godinu (0 € / 56.024 MWh).

1.2.3. Cijena opravdanih gubitaka u distributivnom sistemu za proizvođače električne energije priključene na 0,4 kV naponski nivo

Članom 20 stav 3 Metodologije propisano je da se cijena opravdanih gubitaka u distributivnom sistemu za proizvođače električne energije priključene na 0,4 kV naponski nivo ($\mathbf{Cg}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{0,4PROIZ}}$) utvrđuje na osnovu dijela troškova gubitaka koji se alocira na proizvođače priključene na 0,4 kV naponski nivo ($\mathbf{TPg}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{0,4PROIZ}}$) i količine proizvedene električne energije od strane proizvođača priključenih na 0,4 kV naponski nivo planirane energetskim bilansom ($\mathbf{E}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{0,4PROIZ}}$).

Dio troškova gubitaka koji se alocira na proizvođače priključene na 0,4 kV naponski nivo ($\mathbf{TPg}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{0,4PROIZ}}$) utvrđuje se primjenom formule iz člana 20 stav 3 Metodologije, u iznosu od:

– **0 €**, za 2024. godinu, na osnovu dijela odobrenih gubitaka koji su prouzrokovani korišćenjem sistema od strane proizvođača priključenih na 0,4 kV naponski nivo ($\mathbf{Gg}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{0,4\ PROIZ}}$), za koji je CEDIS saglasno članu 20 stav 4 Metodologije proračunao da iznose 0 MWh, ukupnih odobrenih gubitaka u distributivnom sistemu dobijenih primjenom odobrene stope gubitaka na električnu energiju planiranu energetskim bilansom za isporuku ostalim korisnicima ($\mathbf{G}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{DS}}$) (228.291,34 MWh) i troškova opravdanih gubitaka iz člana 19 stav 3 Metodologije utvrđenih u iznosu od 27.250.087,28 € (0 MWh / 228.291,34 MWh * 27.250.087,28 €);

– **0 €**, za 2025. godinu, na osnovu dijela odobrenih gubitaka koji su prouzrokovani korišćenjem sistema od strane proizvođača priključenih na 0,4 kV naponski nivo ($\mathbf{Gg}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{0,4\ PROIZ}}$), za koji je CEDIS

saglasno članu 20 stav 4 Metodologije proračunao da iznose 0 MWh, ukupnih odobrenih gubitaka u distributivnom sistemu dobijenih primjenom odobrene stope gubitaka na električnu energiju planiranu energetskim bilansom za isporuku ostalim korisnicima ($\mathbf{G_{t+n}^{DS}}$) (226.994,23 MWh) i troškova opravdanih gubitaka iz člana 19 stav 3 Metodologije utvrđenih u iznosu od 27.095.257,58 € (0 MWh / 226.994,23 MWh * 27.095.257,58 €).

Količina proizvedene električne energije od strane proizvođača priključenih na 0,4 kV naponski nivo planirana Energetskim bilansom ($\mathbf{E_{t+n}^{0,4PROIZ}}$) iznosi:

- **10.847 MWh** u 2024. godini, i
- **15.847 MWh** u 2025. godini.

Polazeći od ovako utvrđenih elemenata, primjenom formule iz člana 20 stav 3 Metodologije, cijena opravdanih gubitaka u distributivnom sistemu za proizvođače električne energije priključene na 0,4 kV naponski nivo ($\mathbf{Cg_{t+n}^{0,4PROIZ}}$) utvrđena je u iznosu od:

- **0 €/MWh** za 2024. godinu (0 € / 10.847 MWh),
- **0 €/MWh** za 2025. godinu (0 € / 15.847 MWh).

2. Cijene za korišćenje sistema električne energije za ostale korisnike

Članom 1 stav 2 Metodologije propisano je da se cijene utvrđene na osnovu ove metodologije primjenjuju na korisnike distributivnog sistema koji su priključeni na mrežu srednjeg napona od 1 kV do 35 kV, uključujući i 35 kV naponski nivo, i mrežu niskog napona do 1 kV, u koje spadaju proizvođači električne energije priključeni na distributivni sistem i ostali korisnici koje čine:

a) kupci koji sa snabdjevačem zaključuju ugovor o prodaji električne energije sa unaprijed određenom količinom za svaki obračunski period tokom perioda snabdijevanja;
b) kupci koji sa snabdjevačem zaključuju ugovor o prodaji električne energije sa snabdijevanjem na osnovu profila potrošnje kupca;
c) kupci samosnabdjevači čiji su objekti priključeni na distributivni sistem;

d) operator prenosnog sistema kada energiju preuzima za sopstvene potrebe,

e) operator zatvorenog distributivnog sistema, i

f) krajnji kupci koji proizvode električnu energiju iz obnovljivih izvora ili visokoefikasne kogeneracije za sopstvene potrebe sa povremenom predajom viška proizvedene električne energije u distributivni sistem (kupci - proizvođači), koji se u smislu ove metodologije tretiraju kao kupci.

Članom 27 Metodologije propisano je da se prema naponu na mjestu predaje električne energije i priključnoj snazi, kupci dijele na: kupce kod kojih se snaga mjeri i kupce kod kojih se snaga ne mjeri (stav 1); da su kupci kod kojih se snaga mjeri kupci priključeni na 35 kV naponski nivo, kupci priključeni na 10 kV naponski nivo i kupci priključeni na 0,4 kV naponski nivo sa odobrenom priljučnom snagom većom od 34,5 kW (stav 2); da su kupci kod kojih se snaga ne mjeri kupci na 0,4 kV naponskom nivou sa odobrenom priključnom snagom 34,5 kW i manjom (stav 3) i da se prema mjernim uređajima kupci dijele na kupce sa dvotarifnim mjerenjem i kupce sa jednotarifnim mjerenjem (stav 4).

2.1. Cijene za angažovanje kapaciteta za ostale korisnike

2.1.1. Cijena za angažovanje kapaciteta za kupce kod kojih se snaga mjeri priključene na 35 kV naponski nivo

Članom 21 stav 1 Metodologije propisano je da se cijena za angažovanje kapaciteta za kupce kod kojih se snaga mjeri priključene na 35 kV naponski nivo ($\mathbf{Ck}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{35KUP}}$) utvrđuje na osnovu troškova za angažovanje kapaciteta koji se alociraju na kupce priključene na 35 kV naponski nivo ($\mathbf{TAK}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{35KUP}}$) i priključne snage operatora distributivnog sistema priključenog na prenosni sistem ($\mathbf{MK}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{D}}$).

Članom 40 stav 1 Metodologije propisano je da se izuzetno od odredbe člana 21 stav 1 Metodologije, u periodu od 1. januara 2023. godine do 31. decembra 2025. godine izračunavanje cijena za angažovanje kapaciteta koju plaćaju kupci priključeni na 35 kV naponski nivo ($\mathbf{Ck}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{35KUP}}$) vrši primjenom planirane maksimalne snage.

Članom 21 stav 1 Metodologije takođe je propisano da se troškovi za angažovanje kapaciteta koji se alociraju na kupce priključene na 35 kV naponski nivo ($\mathbf{TAK}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{35KUP}}$) izračunavaju kao razlika između troškova iz člana 19 st. 2 i 6 Metodologije koji se primjenom ključa iz člana 19 stav 8 Metodologije

alociraju na 35 kV naponski nivo i troškova za angažovanje distributivnog kapaciteta koji se raspoređuje na proizvođače električne energije priključene na 35 kV naponski nivo (**$TAK_{t+n}^{35TUTPROIZ}$**).

Primjenom člana 21 stav 1 Metodologije utvrđeni su troškovi za angažovanje kapaciteta koji se alociraju na kupce priključene na 35 kV naponski nivo (**TAK_{t+n}^{35KUP}**) u iznosu od:

- **14.735.725,39 €** (14.804.121,88 € - 68.396,49 €) za 2024. godinu, na osnovu troškova iz člana 19 st. 2 i 6 Metodologije koji se alociraju na 35 kV naponski nivo primjenom ključa iz člana 19 stav 8 Metodologije, (**TAK_{t+n}^{TUT35}**) a koji iznose 14.804.121,88 € ((67.346.466,20 € + 5.868.775,54 €) * 20,22%) i troškova za angažovanje distributivnog kapaciteta koji se raspoređuje na proizvođače električne energije priključene na 35 kV naponski nivo (**$TAK_{t+n}^{35TUTPROIZ}$**) koji iznose 68.396,49 €;
- **17.538.629,26 €** (17.606.913,54 € - 68.284,28 €) za 2025. godinu, na osnovu troškova iz člana 19 st. 2 i 6 Metodologije koji se alociraju na 35 kV naponski nivo primjenom ključa iz člana 19 stav 8 Metodologije, (**TAK_{t+n}^{TUT35}**) a koji iznose 17.606.913,54 € ((81.068.109,72 € + 6.008.614,02 €) * 20,22%) i troškova za angažovanje distributivnog kapaciteta koji se raspoređuje na proizvođače električne energije priključene na 35 kV naponski nivo (**$TAK_{t+n}^{35TUTPROIZ}$**) koji iznose 68.284,28 €.

Planirana maksimalna snaga operatora distributivnog sistema priključenog na prenosni sistem dostavljena je u dokumentu „Obrazac D" dostavljenom uz dopis broj 10-10-32731 od 26.09.2022. godine, u Agenciji zaveden istog dana pod brojem 22/3125-3, i iznosi:

- **462,480 MW** u 2024. godini, i
- **469,600 MW** u 2025. godini.

Polazeći od ovako utvrđenih elemenata, primjenom člana 21 stav 1 i člana 40 stav 1 Metodologije, utvrđena je cijena za angažovanje kapaciteta za kupce kod kojih se snaga mjeri priključene na 35 kV naponski nivo (**Ck_{t+n}^{35KUP}**) u iznosu od:

- **2,6552 €/kW/mjesec** (2.655,2 €/MW/mjesec) za 2024. godinu ((14.735.725,39 € / 462,480 MW) / 12);
- **3,1123 €/kW/mjesec** (3.112,3 €/MW/mjesec) za 2025. godinu ((17.538.629,26 € / 469,600 MW) / 12).

2.1.2. Cijena za angažovanje kapaciteta za kupce kod kojih se snaga mjeri priključene na 10 kV naponski nivo

Članom 21 stav 2 Metodologije propisano je da se cijena za angažovanje kapaciteta za kupce kod kojih se snaga mjeri priključene na 10 kV naponski nivo ($\mathbf{Ck}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{10KUP}}$) utvrđuje na osnovu cijene za angažovanje kapaciteta za kupce kod kojih se snaga mjeri priključene na 35 kV naponski nivo ($\mathbf{Ck}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{35KUP}}$), troškova za angažovanje kapaciteta koji se alociraju na kupce priključene na 10 kV naponski nivo ($\mathbf{TAK}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{10KUP}}$), priključne snage operatora distributivnog sistema priključenog na prenosni sistem ($\mathbf{MK}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{D}}$) i zbira priključnih snaga svih kupaca priključenih na 35 kV naponski nivo ($\mathbf{MK}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{35KUP}}$).

Članom 40 stav 1 Metodologije propisano je da se izuzetno od odredbe člana 21 stav 2 Metodologije u periodu od 1. januara 2023. godine do 31. decembra 2025. godine izračunavanje cijena za angažovanje kapaciteta koju plaćaju kupci priključeni na 10 kV naponski nivo ($\mathbf{Ck}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{10KUP}}$) vrši primjenom planirane maksimalne snage.

Članom 21 stav 2 Metodologije takođe je propisano da se troškovi za angažovanje kapaciteta koji se alociraju na kupce priključene na 10 kV naponski nivo ($\mathbf{TAK}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{10KUP}}$) izračunavaju kao razlika između troškova iz člana 19 st. 2 i 6 Metodologije koji se primjenom ključa iz člana 19 stav 8 Metodologije alociraju na 10 kV naponski nivo i troškova za angažovanje distributivnog kapaciteta koji se raspoređuje na proizvođače električne energije priključene na 10 kV naponski nivo ($\mathbf{TAK}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{10TUTPROIZ}}$).

Primjenom člana 21 stav 2 Metodologije utvrđeni su troškovi za angažovanje kapaciteta koji se alociraju na kupce priključene na 10 kV naponski nivo ($\mathbf{TAK}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{10KUP}}$) u iznosu od:

- **21.982.761,53 €** (22.015.823,19 € - 33.061,66 €) za 2024. godinu, na osnovu troškova iz člana 19 st. 2 i 6 Metodologije koji se alociraju na 10 kV naponski nivo primjenom ključa iz člana 19 stav 8 Metodologije, ($\mathbf{TAK}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{TUT10}}$) a koji iznose 22.015.823,19 € ((67.346.466,20 € + 5.868.775,54 €) * 30,07%) i troškova za angažovanje distributivnog kapaciteta koji se raspoređuje na proizvođače električne energije priključene na 10 kV naponski nivo ($\mathbf{TAK}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{10TUTPROIZ}}$) koji iznose 33.061,66 €;
- **26.150.963,41 €** (26.183.970,83 € - 33.007,42 €) za 2025. godinu, na osnovu troškova iz člana 19 st. 2 i 6 Metodologije koji se alociraju na 10 kV naponski nivo primjenom ključa iz člana 19 stav 8

Metodologije, ($\mathbf{TAK_{t+n}^{TUT10}}$) a koji iznose 26.183.970,83 € ((81.068.109,72 € + 6.008.614,02 €) * 30,07%) i troškova za angažovanje distributivnog kapaciteta koji se raspoređuje na proizvođače električne energije priključene na 10 kV naponski nivo ($\mathbf{TAK_{t+n}^{10TUTPROIZ}}$) koji iznose 33.007,42 €.

Planirana maksimalna snaga operatora distributivnog sistema priključenog na prenosni sistem dostavljena je u dokumentu „Obrazac D" dostavljenom uz dopis broj 10-10-32731 od 26.09.2022. godine i iznosi:

- **462,480 MW** u 2024. godini, i
- **469,600 MW** u 2025. godini.

Zbir planiranih maksimalnih snaga svih kupaca priključenih na 35 kV naponski nivo dostavljena je u dokumentu „Obrazac D" dostavljenom uz dopis broj 10-10-32731 od 26.09.2022. godine, u Agenciji zaveden istog dana pod brojem 22/3125-3, i iznosi:

- **20,310 MW** u 2024. godini, i
- **20,620 MW** u 2025. godini.

Polazeći od ovako utvrđenih elemenata, primjenom člana 21 stav 2 i člana 40 stav 1 Metodologije, utvrđena je cijena za angažovanje kapaciteta za kupce kod kojih se snaga mjeri priključene na 10 kV naponski nivo ($\mathbf{Ck_{t+n}^{10KUP}}$) u iznosu od:

- **6,7982 €/kW/mjesec** (6.798,2 €/MW/mjesec) za 2024. godinu (2.655,2 €/MW/mjesec + (21.982.761,53 € / (462,480 MW - 20,310 MW)) / 12);
- **7,9661 €/kW/mjesec** (7.966,1 €/MW/mjesec), za 2024. godinu (3.112,3 €/MW/mjesec + (26.150.963,41 € / (469,600 MW - 20,620 MW)) / 12).

2.1.3. Cijena za angažovanje kapaciteta za kupce kod kojih se snaga mjeri priključene na 0,4 kV naponski nivo

Članom 21 stav 3 Metodologije propisano je da se cijena za angažovanje kapaciteta za kupce kod kojih se snaga mjeri priključene na 0,4 kV naponski nivo ($\mathbf{Ck}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{sm0,4KUP}}$) utvrđuje na osnovu cijene za angažovanje kapaciteta za kupce kod kojih se snaga mjeri priključene na 10 kV naponski nivo ($\mathbf{Ck}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{10KUP}}$), troškova za angažovanje kapaciteta koji se alociraju na kupce priključene na 0,4 kV naponski nivo ($\mathbf{TAK}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{0,4KUP}}$), priključne snage operatora distributivnog sistema priključenog na prenosni sistem ($\mathbf{MK}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{D}}$), zbira priključnih snaga svih kupaca priključenih na 35 kV naponski nivo ($\mathbf{MK}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{35KUP}}$) i zbira priključnih snaga svih kupaca priključenih na 10 kV naponski nivo ($\mathbf{MK}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{10KUP}}$).

Članom 40 stav 1 Metodologije propisano je da se izuzetno od odredbe člana 21 stav 3 Metodologije u periodu od 1. januara 2023. godine do 31. decembra 2025. godine izračunavanje cijena za angažovanje kapaciteta koju plaćaju kupci priključeni na 0,4 kV naponski nivo ($\mathbf{Ck}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{0,4KUP}}$) vrši primjenom planirane maksimalne snage.

Članom 21 stav 3 Metodologije takođe je propisano da se troškovi za angažovanje kapaciteta koji se alociraju na kupce priključene na 0,4 kV naponski nivo ($\mathbf{TAK}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{0,4KUP}}$) izračunavaju kao razlika između troškova iz člana 19 st. 2 i 6 Metodologije koji se primjenom ključa iz člana 19 stav 8 Metodologije alociraju na 0,4 kV naponski nivo i troškova za angažovanje distributivnog kapaciteta koji se raspoređuje na proizvođače električne energije priključene na 0,4 kV naponski nivo ($\mathbf{TAK}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{0,4TUTPROIZ}}$).

Primjenom člana 21 stav 3 Metodologije utvrđeni su troškovi za angažovanje kapaciteta koji se alociraju na kupce priključene na 0,4 kV naponski nivo ($\mathbf{TAK}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{0,4KUP}}$) u iznosu od:

- **36.392.327,11 €** (36.395.296,67 € - 2.969,56 €) za 2024. godinu, na osnovu troškova iz člana 19 st. 2 i 6 Metodologije koji se alociraju na 0,4 kV naponski nivo primjenom ključa iz člana 19 stav 8 Metodologije, ($\mathbf{TAK}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{TUT0,4}}$) a koji iznose 36.395.296,67 € ((67.346.466,20 € + 5.868.775,54 €) * 49,71%) i troškova za angažovanje distributivnog kapaciteta koji se raspoređuje na proizvođače električne energije priključene na 0,4 kV naponski nivo ($\mathbf{TAK}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{0,4TUTPROIZ}}$) koji iznose 2.969,56 €;
- **43.282.874,68 €** (43.285.839,37 € - 2.964,69 €) za 2025. godinu, na osnovu troškova iz člana 19 st. 2 i 6 Metodologije koji se alociraju na 0,4 kV naponski nivo primjenom ključa iz člana 19 stav 8

Metodologije, ($\mathbf{TAK_{t+n}^{TUT0,4}}$) a koji iznose 43.285.839,37 € ((81.068.109,72 € + 6.008.614,02 €) * 49,71%) i troškova za angažovanje distributivnog kapaciteta koji se raspoređuje na proizvođače električne energije priključene na 0,4 kV naponski nivo ($\mathbf{TAK_{t+n}^{0,4TUTPROIZ}}$) koji iznose 2.964,69 €.

Planirana maksimalna snaga operatora distributivnog sistema priključenog na prenosni sistem dostavljena je u dokumentu „Obrazac D" dostavljenom uz dopis broj 10-10-32731 od 26.09.2022. godine, u Agenciji zaveden istog dana pod brojem 22/3125-3, i iznosi:

- **462,480 MW** u 2024. godini, i
- **469,600 MW** u 2025. godini.

Zbir planiranih maksimalnih snaga svih kupaca priključenih na 35 kV naponski nivo dostavljena je u dokumentu „Obrazac D" dostavljenom uz dopis broj 10-10-32731 od 26.09.2022. godine i iznosi:

- **20,310 MW** u 2024. godini, i
- **20,620 MW** u 2025. godini.

Zbir planiranih maksimalnih snaga svih kupaca priključenih na 10 kV naponski nivo dostavljena je u dokumentu „Obrazac D" dostavljenom uz dopis broj 10-10-32731 od 26.09.2022. godine, u Agenciji zaveden istog dana pod brojem 22/3125-3, i iznosi:

- **90,560 MW** u 2024. godini, i
- **91,950 MW** u 2025. godini.

Polazeći od ovako utvrđenih elemenata, primjenom člana 21 stav 3 i člana 40 stav 1 Metodologije, utvrđena je cijena za angažovanje kapaciteta za kupce kod kojih se snaga mjeri priključene na 0,4 kV naponski nivo ($\mathbf{Ck_{t+n}^{sm0,4KUP}}$) u iznosu od:

- **15,4233 €/kW/mjesec** (15.423,3 €/MW/mjesec), za 2024. godinu (6.798,2 €/MW/mjesec + (36.392.327,11 € / (462,480 MW – 20,310 MW - 90,560 MW)) / 12);
- **18,0686 €/kW/mjesec** (18.068,6 €/MW/mjesec) za 2024. godinu (7.966,1 €/MW/mjesec + (43.282.874,68 € / (469,600 MW - 20,620 MW - 91,950 MW)) / 12).

2.1.4. Fiksna naknada za kupce kod kojih se snaga ne mjeri priključene na 0,4 kV naponski nivo

Članom 21 stav 4 Metodologije propisano je da kupci kod kojih se snaga ne mjeri priključeni na 0,4 kV naponski nivo plaćaju:

- fiksnu naknadu preko koje se pokriva dio utvrđenih troškova poslovanja na koje se može uticati ($\mathbf{FN^{j}_{t+n}}$), i
- cijenu za angažovanje kapaciteta kojom se pokrivaju troškovi za angažovanje kapaciteta koji se transponuju u cijene umanjeni za ukupan iznos fiksne naknade ($\mathbf{Ck^{snm0,4KUP}_{t+n}}$).

Članom 21 stav 5 Metodologije propisano je da se fiksna naknada za kupce priključene na 0,4 kV naponski nivo kod kojih se snaga ne mjeri utvrđuje na osnovu sljedećih elemenata:

a) dijela utvrđenih troškova poslovanja na koje se može uticati koji se odnosi na troškove materijala ($\mathbf{T^{m}_{t+n}}$);

b) dijela utvrđenih troškova poslovanja na koje se može uticati koji se odnosi na troškove proizvodnih usluga ($\mathbf{T^{pu}_{t+n}}$);

c) parametra za ravnomjernu podjelu rizika promjene energetskih veličina (snage) između operatora i korisnika sistema ($\boldsymbol{\alpha}$),

d) faktora za kvalitet ($\mathbf{FK_{t+n}}$);

e) udjela snaga kupaca koji su priključeni na 0,4kV naponski nivo, kod kojih se snaga ne mjeri, u ukupnoj priključnoj snazi distributivnog sistema ($\mathbf{UMK^{snm\ 0,4KUP}_{t+n}}$), koji se izračunava na osnovu člana 21 st. 5 i 6 Metodologije,

f) broja kupaca koji su priključeni na 0,4 kV naponski nivo, kod kojih se snaga ne mjeri i kojima je odobrena priključna snaga ≤ 8kW ($\mathbf{BK^{snm\ 0,4\ 8}_{t+n}}$),

g) broja kupaca koji su priključeni na 0,4 kV naponski nivo, kod kojih se snaga ne mjeri i kojima je odobrena priključna snaga > 8kW i ≤ 16kW ($\mathbf{BK^{snm\ 0,4\ 16}_{t+n}}$),

h) broja kupaca koji su priključeni na 0,4 kV naponski nivo, kod kojih se snaga ne mjeri i kojima je odobrena priključna priključna snaga > 16kW i ≤ 34,5kW ($\mathbf{BK}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{snm\ 0,4\ 34,5}}$).

Članom 40 stav 2 Metodologije propisano je da se izuzetno od odredbe člana 21 st. 5 i 6 Metodologije u periodu od 1. januara 2023. godine do 31. decembra 2025. godine izračunavanje udjela snage kupaca koji su priključeni na 0,4 kV naponski nivo kod kojih se snaga ne mjeri u ukupnoj priključnoj snazi distributivnog sistema ($\mathbf{UMK}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{snm\ 0,4KUP}}$) i snage kupaca priključenih na 0,4 kV naponski nivo ($\mathbf{MK}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{0,4KUP}}$) vrši primjenom planirane maksimalne snage.

Pri utvrđivanju fiksne naknade u skladu sa članom 21 stav 5 Metodologije, korišteni su sljedeći elementi:

a) Dio utvrđenih troškova poslovanja na koje se može uticati koji se odnosi na troškove materijala ($\mathbf{T}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{m}}$) iznosi 4.808.273,05 € u 2024. godini i 4.831.352,76 € u 2025. godini. Navedeni iznosi izračunati su polazeći od člana 8 st. 5, 6 i 7 Metodologije, kojim je propisano da se utvrđeni troškovi poslovanja na koje se može uticati za 2024. i 2025. godinu temelje na njihovom utvrđenju za 2022. godinu, što je predmet Odluke o utvrđivanju regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena za korišćenje distributivnog sistema električne energije ("Službeni list Crne Gore", broj 66/19) (u daljem tekstu: Odluka za RDP iz 2019. godine) kojom su ovi troškovi utvrđeni na osnovu njihovog prosječnog ostvarenja u 2016, 2017. i 2018. godini, a na osnovu podataka o prosječnom ostvarenju ovih troškova u navedenom periodu, dostavljenom od strane CEDIS-a uz *Zahtjev za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena za korišćenje distributivnog sistema za period 2020-2022. godina, broj 10-00-41596 od 02.09.2019. godine, u Agenciji zaveden istog dana pod brojem 19/3307-1*;

b) Dio utvrđenih troškova poslovanja na koje se može uticati koji se odnosi na troškove proizvodnih usluga ($\mathbf{T}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{pu}}$) iznosi 5.718.347,21 € u 2024. godini i 5.745.795,28 € u 2025. godini. Navedeni iznosi izračunati su polazeći od člana 8 st. 5, 6 i 7 Metodologije, kojim je propisano da se utvrđeni troškovi poslovanja na koje se može uticati za 2024. i 2025. godinu temelje na njihovom utvrđenju za 2022. godinu, što je predmet Odluke za RDP iz 2019. godine kojom su ovi troškovi utvrđeni na osnovu njihovog prosječnog ostvarenja u 2016, 2017. i 2018. godini, a na osnovu podataka o prosječnom ostvarenju ovih troškova u navedenom periodu, dostavljenom od strane CEDIS-a u dokumentu „Troškovi poslovanja za tri godine koje prethode godini podnošenja zahtjeva", uz *Zahtjev za*

utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena za korišćenje distributivnog sistema za period 2020-2022. godina, broj 10-00-41596 od 02.09.2019. godine, u Agenciji zaveden istog dana pod brojem 19/3307-1;

c) Parametar za ravnomjernu podjelu rizika promjene energetskih veličina (snage) između operatora i korisnika sistema ($\boldsymbol{\alpha}$) se ne primjenjuje do 1. januara 2026. godine, saglasno članu 38 Metodologije,

d) Faktor za kvalitet ($\mathbf{FK_{t+n}}$) u 2024. i 2025. godini je jednak nuli, saglasno članu 39 stav 1 Metodologije,

e) Udio snaga kupaca koji su priključeni na 0,4 kV naponski nivo kod kojih se snaga ne mjeri u ukupnoj priključnoj snazi distributivnog sistema ($\mathbf{UMK_{t+n}^{snm\ 0,4KUP}}$) se izračunava saglasno članu 21 stav 5 i članu 40 stav 2 Metodologije na osnovu: planirane maksimalne snage kupaca koji su priključeni na 0,4 kV naponski nivo kod kojih se snaga mjeri; planirane maksimalne snage kupaca priključenih na mrežu naponskog nivoa 0,4 kV koja se izračunava u skladu sa članom 21 stav 6 i članom 40 stav 2 Metodologije i planirane maksimalne snage operatora operatora distributivnog sistema priključenog na prenosni sistem.

   CEDIS je u dokumentu „Obrazac D" dostavljenom uz dopis broj 10-10-32731 od 26.09.2022. godine, u Agenciji zaveden istog dana pod brojem 22/3125-3, dostavio podatke o planiranim maksimalnim snagama kupaca, i to:

   - planirana maksimalna snaga kupaca koji su priključeni na 0,4 kV naponski nivo, kod kojih se snaga mjeri u 2024. godini iznosi **53,690 MW**, a u 2025. godini iznosi **54,520 MW**;
   - planirana maksimalna snaga kupaca priključenih na mrežu naponskog nivoa 0,4 kV u 2024. godini iznosi **351,610 MW**, a izračunata je, saglasno članu 21 stav 6 Metodologije, kao razlika između planirane maksimalne snage operatora distributivnog sistema priključenog na prenosni sistem u 2024. godini od 462,480 MW i zbira planiranih maksimalnih snaga svih kupaca priključenih na 35 kV od 20,310 MW i zbira planiranih maksimalnih snaga svih kupaca priključenih na 10 kV naponski nivo od 90,560 od MW u 2024. godini. Planirana maksimalna

snaga kupaca priključenih na mrežu naponskog nivoa 0,4 kV u 2025. godini iznosi **357,030 MW**, a izračunata je kao razlika između planirane maksimalne snage operatora distributivnog sistema priključenog na prenosni sistem od 469,600 MW u 2025. godini i zbira planiranih maksimalnih snaga svih kupaca priključenih na 35 kV od 20,620 MW i zbira planiranih maksimalnih snaga svih kupaca priključenih na 10 kV od 91,950 MW u 2025. godini;

- planirana maksimalna snaga operatora distributivnog sistema priključenog na prenosni sistem u 2024. godini iznosi **462,480 MW**, a u 2025. godini iznosi **469,600 MW**.

Primjenom člana 21 st. 5 i 6 i člana 40 stav 2 Metodologije, na osnovu navedenih podataka, utvrđen je udio snaga kupaca koji su priključeni na 0,4 kV naponski nivo, kod kojih se snaga ne mjeri, u ukupnoj priključnoj snazi distributivnog sistema (**$UMK_{t+n}^{snm\ 0,4KUP}$**) od:

- **64,42 %** za 2024. godinu ((351,610 MW - 53,690 MW) / 462,480 MW),
- **64,42 %** za 2025. godinu ((357,030 MW - 54,520 MW) / 469,600 MW).

f) **102.213** je kupaca koji su priključeni na 0,4 kV naponski nivo, kod kojih se snaga ne mjeri i kojima je odobrena priključna snaga ≤ 8kW (**$BK_{t+n}^{snm\ 0,4\ 8}$**) u 2024. godini, a u 2025. godini je **104.398** kupaca (podatke dostavio CEDIS u dokumentu „Obrazac D" dostavljenom uz dopis broj 10-10-32731 od 26.09.2022. godine, u Agenciji zaveden istog dana pod brojem 22/3125-3).

g) **310.495** je kupaca koji su priključeni na 0,4 kV naponski nivo, kod kojih se snaga ne mjeri i kojima je odobrena priključna snaga > 8kW i ≤ 16kW (**$BK_{t+n}^{snm\ 0,4\ 16}$**), a u 2025. godini je **317.130** kupaca (podatke dostavio CEDIS u dokumentu „Obrazac D" dostavljenom uz dopis broj 10-10-32731 od 26.09.2022. godine, u Agenciji zaveden istog dana pod brojem 22/3125-3).

h) **18.699** je kupaca koji su priključeni na 0,4 kV naponski nivo, kod kojih se snaga ne mjeri i kojima je odobrena priključna priključna snaga > 16kW i ≤ 34,5kW (**$BK_{t+n}^{snm\ 0,4\ 34,5}$**), a u 2025. godini je **19.099** kupaca (podatke dostavio CEDIS u dokumentu „Obrazac D" dostavljenom uz dopis broj 10-10-32731 od 26.09.2022. godine, u Agenciji zaveden istog dana pod brojem 22/3125-3).

Fiksna naknada za kupce (kategorija: ostali korisnici distributivnog sistema električne energije) priključene na 0,4 kV naponski nivo kod kojih se snaga ne mjeri za 2024. godinu utvrđena je na osnovu

gorenavedenih podataka koji se odnose na 2024. godinu, primjenom formule iz člana 21 stav 5 Metodologije, u iznosu od:

- **0,7030 €/mjesec/kupac** za kupce sa sa odobrenom priključnom snagom ≤ 8 kW;
- **1,4060 €/mjesec/kupac** za kupce sa odobrenom priključnom snagom > 8 kW i ≤ 16 kW;
- **3,0316 €/mjesec/kupac** za kupce sa odobrenom priključnom snagom > 16 kw i ≤ 34,5 kW.

Fiksna naknada za kupce (kategorija: ostali korisnici distributivnog sistema električne energije) priključene na 0,4 kV naponski nivo kod kojih se snaga ne mjeri za 2025. godinu utvrđena je na osnovu gorenavedenih podataka koji se odnose na 2025. godinu, primjenom formule iz člana 21 stav 5 Metodologije, u iznosu od:

- **0,6916 €/mjesec/kupac** za kupce sa sa odobrenom priključnom snagom ≤ 8 kW;
- **1,3832 €/mjesec/kupac** za kupce sa odobrenom priključnom snagom > 8 kW i ≤ 16 kW;
- **2,9824 €/mjesec/kupac** za kupce sa odobrenom priključnom snagom > 16 kw i ≤ 34,5 kW.

2.1.5. Cijena za angažovanje kapaciteta za kupce kod kojih se snaga ne mjeri priključene na 0,4 kV naponski nivo sa jednotarifnim mjerenjem

Članom 21 stav 7 Metodologije propisano je da se cijena za angažovanje kapaciteta za kupce kod kojih se snaga ne mjeri priključene na 0,4 kV naponski nivo ($\mathbf{Ck}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{snm0,4KUP}}$) utvđuje na osnovu sljedećih elemenata:

a) fiksne naknade za kupce koji su priključeni na 0,4 kV naponski nivo, kod kojih se snaga ne mjeri i kojima je odobrena priključna snaga ≤ 8kW ($\mathbf{FN}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{KUP8}}$),

b) fiksne naknade za kupce koji su priključeni na 0,4 kV naponski nivo, kod kojih se snaga ne mjeri i kojima je odobrena priključna snaga > 8kW i ≤ 16kW ($\mathbf{FN}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{KUP16}}$),

c) fiksne naknade za kupce koji su priključeni na 0,4 kV naponski nivo, kod kojih se snaga ne mjeri i kojima je odobrena priključna snaga > 16kW i ≤ 34,5kW ($\mathbf{FN}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{KUP34,5}}$),

d) troškova za angažovanje kapaciteta koji se transponuju u cijene iz člana 19 st. 2 i 6 Metodologije ($\mathbf{TAK^{dp}_{t+n}} = \mathbf{TAK}^{\mathbf{TUT}}_{\mathbf{t+n}} + \mathbf{TAK^{PD}_{t+n}}$),

e) troškova za angažovanje distributivnog kapaciteta koji se raspoređuju na proizvođače električne energije priključene na distributivni sistem iz člana 19 stav 4 tačka 1 Metodologije ($\mathbf{TAK^{TUTPROIZ}_{t+n}}$),

f) cijene za angažovanje kapaciteta za kupce koji su priključeni na 35 kV naponski nivo ($\mathbf{Ck^{35KUP}_{t+n}}$),

g) zbira priključnih snaga svih kupaca priključenih na 35 kV naponski nivo ($\mathbf{MK^{35KUP}_{t+n}}$),

h) cijene za angažovanje kapaciteta za kupce koji su priključeni na 10 kV naponski nivo ($\mathbf{Ck^{10KUP}_{t+n}}$),

i) zbira priključnih snaga svih kupaca priključenih na 10 kV naponski nivo ($\mathbf{MK^{10KUP}_{t+n}}$),

j) cijene za angažovanje kapaciteta za kupce koji su priključeni na 0,4 kV naponski nivo kod kojih se snaga mjeri ($\mathbf{Ck^{sm0,4KUP}_{t+n}}$),

k) zbira priključnih snaga svih kupaca priključenih na 0,4 kV naponski nivo kod kojih se snaga mjeri ($\mathbf{MK^{sm0,4KUP}_{t+n}}$),

l) broja kupaca koji su priključeni na 0,4 kV naponski nivo, kod kojih se snaga ne mjeri i kojima je odobrena priključna snaga ≤ 8kW ($\mathbf{BK^{snm\ 0,4\ 8}_{t+n}}$),

m) broja kupaca koji su priključeni na 0,4 kV naponski nivo, kod kojih se snaga ne mjeri i kojima je odobrena priključna snaga > 8kW i ≤ 16kW ($\mathbf{BK^{snm\ 0,4\ 16}_{t+n}}$),

n) broja kupaca koji su priključeni na 0,4 kV naponski nivo, kod kojih se snaga ne mjeri i kojima je odobrena priključna priključna snaga > 16kW i ≤ 34,5kW ($\mathbf{BK^{snm\ 0,4\ 34,5}_{t+n}}$),

o) električne energije planirane energetskim bilansom za isporuku kupcima koji su priključeni na 0,4 kV naponski nivo kod kojih se snaga ne mjeri ($\mathbf{E^{snm0,4KUP}_{t+n}}$).

Članom 40 stav 1 Metodologije propisano je da se izuzetno od odredbe člana 21 stav 7 Metodologije, u periodu od 1. januara 2023. godine do 31. decembra 2025. godine izračunavanje cijena za angažovanje kapaciteta za kupce kod kojih se snaga ne mjeri priključene na 0,4 kV naponski nivo ($\mathbf{Ck^{snm0,4KUP}_{t+n}}$) vrši primjenom planirane maksimalne snage.

Pri utvrđivanju cijene za angažovanje kapaciteta za kupce kod kojih se snaga ne mjeri priključene na 0,4 kV naponski nivo ($\mathbf{Ck}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{snm0,4KUP}}$) u skladu sa članom 21 stav 7 Metodologije korišteni su sljedeći elementi:

a) fiksna naknada za kupce koji su priključeni na 0,4 kV naponski nivo, kod kojih se snaga ne mjeri i kojima je odobrena priključna snaga ≤ 8kW ($\mathbf{FN}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{KUP8}}$), utvrđena u iznosu od:
   - 0,7030 €/mjesec/kupac za 2024. godinu,
   - 0,6916 €/mjesec/kupac za 2025. godinu;

b) fiksna naknada za kupce koji su priključeni na 0,4 kV naponski nivo, kod kojih se snaga ne mjeri i kojima je odobrena priključna snaga > 8kW i ≤ 16kW ($\mathbf{FN}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{KUP16}}$), utvrđena u iznosu od:
   - 1,4060 €/mjesec/kupac za 2024. godinu,
   - 1,3832 €/mjesec/kupac za 2025. godinu;

c) fiksna naknada za kupce koji su priključeni na 0,4 kV naponski nivo, kod kojih se snaga ne mjeri i kojima je odobrena priključna snaga > 16kW i ≤ 34,5kW ($\mathbf{FN}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{KUP34,5}}$), utvrđena u iznosu od:
   - 3,0316 €/mjesec/kupac za 2024. godinu,
   - 2,9824 €/mjesec/kupac za 2025. godinu;

d) troškovi za angažovanje kapaciteta koji se transponuju u cijene iz člana 19 st. 2 i 6 Metodologije ($\mathbf{TAK}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{dp}} = \mathbf{TAK}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{TUT}} + \mathbf{TAK}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{PD}}$), utvrđeni u iznosu od:
   - 73.215.241,74 € za 2024. godinu,
   - 87.076.723,74 € za 2025. godinu;

e) troškovi za angažovanje distributivnog kapaciteta koji se alociraju na proizvođače električne energije priključene na distributivni sistem ($\mathbf{TAK}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{TUTPROIZ}} = \mathbf{TAK}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{35TUTPROIZ}} + \mathbf{TAK}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{10TUTPROIZ}} + \mathbf{TAK}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{0,4TUTPROIZ}}$), utvrđeni u iznosu od:
   - 104.427,71 € za 2024. godinu,

– 104.256,39 € za 2025. godinu;

f) cijena za angažovanje kapaciteta za kupce koji su priključeni na 35 kV naponski nivo ($\mathbf{Ck}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{35KUP}}$), utvrđena u iznosu od:

   – 2.655,2 €/MW za 2024. godinu,

   – 3.112,3 €/MW za 2025. godinu;

g) zbir planiranih maksimalnih snaga svih kupaca priključenih na 35 kV naponski nivo, iz dokumenta „Obrazac D" dostavljenog uz dopis broj 10-10-32731 od 26.09.2022. godine, u Agenciji zaveden istog dana pod brojem 22/3125-3, iznosi:

   – 20,310 MW za 2024. godinu,

   – 20,620 MW za 2025. godinu;

h) cijena za angažovanje kapaciteta za kupce koji su priključeni na 10 kV naponski nivo ($\mathbf{Ck}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{10KUP}}$), utvrđena u iznosu od:

   – 6.798,2 €/MW za 2024. godinu,

   – 7.966,1 €/MW za 2025. godinu;

i) zbir planiranih maksimalnih snaga svih kupaca priključenih na 10 kV naponski nivo, iz dokumenta „Obrazac D" dostavljenog uz dopis broj 10-10-32731 od 26.09.2022. godine, u Agenciji zaveden istog dana pod brojem 22/3125-3, iznosi:

   – 90,560 MW za 2024. godinu,

   – 91,950 MW za 2025. godinu;

j) cijena za angažovanje kapaciteta za kupce koji su priključeni na 0,4 kV naponski nivo kod kojih se snaga mjeri ($\mathbf{Ck}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{sm0,4KUP}}$), utvrđena u iznosu od:

   – 15.423,3 €/MW za 2024. godinu,

   – 18.068,6 €/MW za 2025. godinu;

k) zbir planiranih maksimalnih snaga svih kupaca priključenih na 0,4 kV naponski nivo kod kojih se snaga mjeri, iz dokumenta „Obrazac D“ dostavljenog uz dopis broj 10-10-32731 od 26.09.2022. godine, u Agenciji zaveden istog dana pod brojem 22/3125-3, iznosi:

   – 53,690 MW za 2024. godinu,

   – 54,520 MW za 2025. godinu;

l) broj kupaca koji su priključeni na 0,4 kV naponski nivo, kod kojih se snaga ne mjeri i kojima je odobrena priključna snaga ≤ 8kW ($\mathbf{BK_{t+n}^{snm\ 0,4\ 8}}$):

   – 102.213 u 2024. godinu,

   – 104.398 u 2025. godinu;

m) broj kupaca koji su priključeni na 0,4 kV naponski nivo, kod kojih se snaga ne mjeri i kojima je odobrena priključna snaga > 8kW i ≤ 16kW ($\mathbf{BK_{t+n}^{snm\ 0,4\ 16}}$):

   – 310.495 u 2024. godinu,

   – 317.130 u 2025. godinu;

n) broj kupaca koji su priključeni na 0,4 kV naponski nivo, kod kojih se snaga ne mjeri i kojima je odobrena priključna priključna snaga > 16kW i ≤ 34,5kW ($\mathbf{BK_{t+n}^{snm\ 0,4\ 34,5}}$):

   – 18.699 u 2024. godinu,

   – 19.099 u 2025. godinu;

o) električna energija planirana Energetskim bilansom za isporuku kupcima koji su priključeni na 0,4 kV naponski nivo kod kojih se snaga ne mjeri ($\mathbf{E_{t+n}^{snm0,4KUP}}$):

   – 1.811.490,00 MWh u 2024. godinu,

   – 1.829.605,00 MWh u 2025. godinu.

Cijena za angažovanje kapaciteta za kupce kod kojih se snaga ne mjeri priključene na 0,4 kV naponski nivo ($\mathbf{Ck}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{snm0,4KUP}}$), koja se primjenjuje na kupce sa jednotarifnim mjerenjem, utvrđena je na osnovu navedenih podataka, primjenom formule iz člana 21 stav 7 Metodologije, u iznosu od:

- **2,6695 c€/kWh** (26,695 €/MWh) za 2024. godinu;
- **3,2126 c€/kWh** (32,126 €/MWh) za 2025. godinu.

2.1.6. Cijene za angažovanje kapaciteta za kupce kod kojih se snaga ne mjeri priključene na 0,4 kV naponski nivo sa dvotarifnim mjerenjem

Članom 21 stav 8 Metodologije propisano je da se cijena za angažovanje kapaciteta za kupce kod kojih se snaga ne mjeri priključene na 0,4 kV naponski nivo sa dvotarifnim mjerenjem u nižoj dnevnoj tarifi za angažovani kapacitet utvđuje na osnovu:

a) cijene za angažovanje kapaciteta za kupce kod kojih se snaga ne mjeri priključene na 0,4 kV naponski nivo iz člana 21 stav 7 Metodologije ($\mathbf{Ck}_{\mathbf{t+n}}^{\mathbf{snm0,4KUP}}$) utvrđene u iznosu od:
   - 2,6695 c€/kWh (26,695 €/MWh) za 2024. godinu,
   - 3,2126 c€/kWh (32,126 €/MWh) za 2025. godinu;

b) učešća aktivne električne energije planirane Energetskim bilansom za isporuku kupcima koji su priključeni na 0,4 kV naponski nivo i kod kojih se snaga ne mjeri tokom trajanja niže dnevne tarife, u ukupnoj isporučenoj električnoj energiji ($\mathbf{Ant}^{\mathbf{snm\ 0,4}}$) utvrđenog u iznosu od:
   - 36,00% za 2024. godinu,
   - 36,00% za 2025. godinu;

c) učešća aktivne električne energije planirane Energetskim bilansom za isporuku kupcima koji su priključeni na 0,4 kV naponski nivo i kod kojih se snaga ne mjeri tokom trajanja više dnevne tarife, u ukupnoj isporučenoj električnoj energiji ($\mathbf{Avt}^{\mathbf{snm\ 0,4}}$) utvrđenog u iznosu od:
   - 64,00% za 2024. godinu,

– 64,00% za 2025. godinu;

d) relativnog odnosa više i niže dnevne tarife za angažovani kapacitet ($\mathbf{ROvn^{snm\ 0,4}}$) koji iznosi 2:1.

Cijena za angažovanje kapaciteta za kupce kod kojih se snaga ne mjeri priključene na 0,4 kV naponski nivo sa dvotarifnim mjerenjem u nižoj dnevnoj tarifi za angažovani kapacitet utvrđena je na osnovu navedenih podataka koji se odnose na 2024, odnosno 2025. godinu, primjenom formule iz člana 21 stav 8 Metodologije, u iznosu od:

– **1,6278 c€/kWh** (16,278 €/MWh) za 2024. godinu;
– **1,9589 c€/kWh** (19,589 €/MWh) za 2025. godinu.

Cijena za angažovanje kapaciteta za kupce kod kojih se snaga ne mjeri priključene na 0,4 kV naponski nivo sa dvotarifnim mjerenjem u višoj dnevnoj tarifi za angažovani kapacitet, saglasno članu 21 stav 8 Metodologije, utvđuje se na osnovu cijena za angažovanje kapaciteta za kupce kod kojih se snaga ne mjeri priključene na 0,4 kV naponski nivo sa dvotarifnim mjerenjem u nižoj dnevnoj tarifi i relativnog odnosa više i niže dnevne tarife za angažovani kapacitet.

Saglasno navedenom, utvrđena je cijena za angažovanje kapaciteta za kupce kod kojih se snaga ne mjeri priključene na 0,4 kV naponski nivo sa dvotarifnim mjerenjem u višoj dnevnoj tarifi u iznosu od:

– **3,2555 c€/kWh** (32,555 €/MWh) za 2024. godinu (2 * 1,6278 c€/kWh);
– **3,9178 c€/kWh** (39,178 €/MWh) za 2025. godinu (2 * 1,9589 c€/kWh).

2.2. Cijene opravdanih gubitaka za ostale korisnike

U skladu sa članom 23 Metodologije, troškove nabavke električne energije za pokrivanje gubitaka u distributivnom sistemu i dijela gubitaka u prenosnom sistemu koji se alocira na operatora distributivnog sistema iz člana 9 stav 7 Metodologije, nadoknađuju kupci (kategorija: *ostali korisnici distributivnog sistema električne energije*) priključeni na distributivni sistem po aktivnoj električnoj energiji za koje se utvrđuje cijena u €/MWh.

Članom 25 stav 1 Metodologije propisano je da se cijene opravdanih gubitaka ($\mathbf{Cg^{i}_{t+n}}$) izračunavaju za kategorije kupaca koji su priključeni na naponske nivoe iz člana 27 Metodologije na osnovu troškova gubitaka alociranih na kupce priključene na mrežu naponskog nivoa „i" i električne energija planirane energetskim bilansom za isporuku kupcima priključenim na mrežu naponskog nivoa „i".

2.2.1. Cijena opravdanih gubitaka za kupce priključene na 35 kV naponski nivo

U skladu sa članom 25 stav 1 Metodologije cijena opravdanih gubitaka za kupce priključene na 35 kV naponski nivo ($\mathbf{Cg^{35}_{t+n}}$) utvrđuje se na osnovu troškova gubitaka alociranih na ove kupce ($\mathbf{TPg^{35}_{t+n}}$) i električne energija planirane energetskim bilansom za isporuku tim kupcima ($\mathbf{E^{35}_{t+n}}$).

Navedeni troškovi izračunavaju se saglasno članu 24 st. 2 i 5 Metodologije na osnovu:

a) pripadajućeg dijela troškova gubitaka u prenosnom sistemu koji se alocira na operatora distributivnog sistema ($\mathbf{TPg^{PD}_{t+n}}$), koji za 2024. godinu iznosi **8.309.837,24 €**, a za 2025. godinu iznosi **8.458.043,19 €**;

b) troškova opravdanih gubitaka u distributivnom sistemu koji se transponuje u cijene ($\mathbf{TPg^{TUT}_{t+n}}$), koji za 2024. godinu iznosi **27.250.087,28 €**, a za 2025. godinu iznosi **27.095.257,58 €**;

c) opravdane stope gubitaka u distributivnom sistemu ($\mathbf{g_d}$), koja prema *„Studiji gubitaka snage i energije u elektrodistributivnim mrežama Crne Gore"* (u daljem tekstu: Studija gubitaka) u 2024. godini iznosi **0,0843**, a u 2025. godini iznosi **0,0831**;

d) ukupnih opravdanih gubitaka u distributivnom sistemu utvrđenih primjenom opravdane stope gubitaka na električnu energiju planiranu Energetskim bilansom za isporuku ostalim korisnicima ($\mathbf{G^{DS}_{t+n}}$), koji u 2024. godini iznose **228.291,34 MWh**, a u 2025. godini iznose **226.994,23 MWh**;

e) električne energije planirane Energetskim bilansom za isporuku kupcima ($\mathbf{E_{t+n}}$), koja u 2024. godini iznosi **2.479.791,00 MWh**, a u 2025. godini iznosi **2.504.585,00 MWh**;

f) udjela opravdanih gubitaka na 35 kV naponskom nivou u ukupnim opravdanim gubicima u distributivnom sistemu prema Studiji gubitaka ($\mathbf{U_G^{D35}}$), koji u 2024. godini iznosi **0,1974**, a u 2025. godini iznosi **0,2027**;

g) dijela troškova gubitaka koji se alocira na proizvođače priključene na 35 kV naponski nivo ($\mathbf{TPg_{t+n}^{35PROIZ}}$), koji iznosi **0 €** za 2024. i 2025. godinu

Na osnovu navedenih podataka, a u skladu sa članom 24 st. 2 i 5 Metodologije, utvrđeni su troškovi gubitaka koje pokrivaju kupci priključeni na 35 kV naponski nivo ($\mathbf{TPg_{t+n}^{35}}$) u iznosu od:

– **561.292 €** za 2024. godinu,

– **572.858 €** za 2025. godinu.

Električna energija planirana Energetskim bilansom za isporuku kupcima priključenim na 35 kV naponski nivo ($\mathbf{E_{t+n}^{35}}$) iznosi:

– **109.192 MWh** za 2024. godinu,

– **110.281 MWh** za 2025. godinu.

Polazeći od navedenih podataka za 2024, odnosno 2025. godinu, primjenom člana 25 stav 1 Metodologije, utvrđena je cijena opravdanih gubitaka za kupce priključene na 35 kV naponski nivo ($\mathbf{Cg_{t+n}^{35}}$), u iznosu od:

– **0,5140 c€/kWh** (5,140 €/MWh) za 2024. godinu (561.292 € / 109.192 MWh);

– **0,5195 c€/kWh** (5,195 €/MWh) za 2025. godinu (572.858 € / 110.281 MWh).

Članom 25 stav 2 Metodologije propisano je da se cijena opravdanih gubitaka za kupce priključene na 35 kV naponski nivo sa dvotarifnim mjerenjem u nižoj dnevnoj tarifi za aktivnu energiju utvđuje na osnovu navedene cijene ($\mathbf{Cg_{t+n}^{35}}$) i:

a) učešća aktivne električne energije planirane Energetskim bilansom za isporuku korisnicima priključenim na 35 kV naponski nivo tokom trajanja niže dnevne tarife, u ukupnoj isporučenoj električnoj energiji ($\mathbf{Antg}$), koje iznosi:

- **45,00%** u 2024. godini,
- **45,00%** u 2025. godini;

b) učešća aktivne električne energije planirane Energetskim bilansom za isporuku korisnicima priključenim na 35 kV naponski nivo tokom trajanja više dnevne tarife, u ukupnoj isporučenoj električnoj energiji (**Avtg**), koje iznosi:
   - **55,00%** u 2024. godini,
   - **55,00%** u 2025. godini;

c) relativnog odnosa više i niže dnevne tarife za aktivnu energiju iz člana 21 stav 9 Metodologije (**ROvng**), koji iznosi **2:1** u 2024. i 2025. godini.

Polazeći od navedenih podataka za 2024, odnosno 2025. godinu, primjenom formule iz člana 25 stav 2 Metodologije, cijena opravdanih gubitaka za kupce priključene na 35 kV naponski nivo sa dvotarifnim mjerenjem u nižoj dnevnoj tarifi za aktivnu energiju utvrđena je u iznosu od:

- **0,3316 c€/kWh** (3,316 €/MWh) za 2024. godinu (0,5140 c€/kWh / (45% + 2 * 55%));
- **0,3351 c€/kWh** (3,351 €/MWh) za 2025. godinu (0,5195 c€/kWh / (45% + 2 * 55%)).

Cijena opravdanih gubitaka za kupce priključene na 35 kV naponski nivo sa dvotarifnim mjerenjem u višoj dnevnoj tarifi za aktivnu energiju, saglasno članu 25 stav 2 Metodologije, utvđuje se na osnovu cijene opravdanih gubitaka za kupce priključene na 35 kV naponski nivo sa dvotarifnim mjerenjem u nižoj dnevnoj tarifi za aktivnu energiju i relativnog odnosa više i niže dnevne tarife za aktivnu energiju.

Saglasno navedenom, primjenom formule iz člana 25 stav 2 Metodologije, utvrđena je cijena opravdanih gubitaka za kupce priključene na 35 kV naponski nivo sa dvotarifnim mjerenjem u višoj dnevnoj tarifi za aktivnu energiju u iznosu od:

- **0,6633 c€/kWh** (6,633 €/MWh) za 2024. godinu (2 * 0,3316 c€/kWh);
- **0,6703 c€/kWh** (6,703 €/MWh) za 2025. godinu (2 * 0,3351 c€/kWh).

2.2.2. Cijena opravdanih gubitaka za kupce priključene na 10 kV naponski nivo

U skladu sa članom 25 stav 1 Metodologije cijena opravdanih gubitaka za kupce priključene na 10 kV naponski nivo ($\mathbf{Cg_{t+n}^{10}}$) utvrđuje se na osnovu troškova gubitaka alociranih na ove kupce ($\mathbf{TPg_{t+n}^{10}}$) i električne energija planirane energetskim bilansom za isporuku tim kupcima ($\mathbf{E_{t+n}^{10}}$).

Navedeni troškovi izračunavaju se saglasno članu 24 st. 3 i 5 Metodologije na osnovu:

a) pripadajućeg dijela troškova gubitaka u prenosnom sistemu koji se alocira na operatora distributivnog sistema ($\mathbf{TPg_{t+n}^{PD}}$), koji za 2024. godinu iznosi **8.309.837,24 €**, a za 2025. godinu iznosi **8.458.043,19 €**;

b) troškova opravdanih gubitaka u distributivnom sistemu koji se transponuje u cijene ($\mathbf{TPg_{t+n}^{TUT}}$), koji za 2024. godinu iznosi **27.250.087,28 €**, a za 2025. godinu iznosi **27.095.257,58 €**;

c) opravdane stope gubitaka u distributivnom sistemu ($\mathbf{g_d}$), koja prema Studiji gubitaka u 2024. godini iznosi **0,0843**, a u 2025. godini iznosi **0,0831**;

d) ukupnih odobrenih gubitaka u distributivnom sistemu utvrđenih primjenom opravdane stope gubitaka na električnu energiju planiranu Energetskim bilansom za isporuku ostalim korisnicima ($\mathbf{G_{t+n}^{DS}}$), koji u 2024. godini iznose **228.291,34 MWh**, a u 2025. godini iznose **226.994,23 MWh**;

e) električne energije planirane Energetskim bilansom za isporuku kupcima ($\mathbf{E_{t+n}}$), koja u 2024. godini iznosi **2.479.791,00 MWh**, a u 2025. godini iznosi **2.504.585,00 MWh**;

f) udjela odobrenih gubitaka na 10 kV naponskom nivou u ukupnim opravdanim gubicima u distributivnom sistemu prema Studiji gubitaka ($\mathbf{U_G^{D10}}$), koji u 2024. godini iznosi **0,3204**, a u 2025. godini iznosi **0,3278**;

g) dijela troškova gubitaka koji se alocira na proizvođače priključene na 10 kV naponski nivo ($\mathbf{TPg_{t+n}^{10PROIZ}}$), koji iznose **0 €** za 2024. i 2025. godinu

Na osnovu navedenih podataka, a u skladu sa članom 24 st. 3 i 5 Metodologije, utvrđeni su troškovi gubitaka koje pokrivaju kupci priključeni na 10 kV naponski nivo ($\mathbf{TPg_{t+n}^{10}}$) u iznosu od:

– **3.314.781 €** za 2024. godinu,

– **3.381.742 €** za 2025. godinu.

Električna energija planirana Energetskim bilansom za isporuku kupcima priključenim na 10 kV naponski nivo ($\mathbf{E_{t+n}^{10}}$) iznosi:

– **376.186 MWh** za 2024. godinu,

– **379.947 MWh** za 2025. godinu.

Polazeći od navedenih podataka za 2024, odnosno 2025. godinu, primjenom člana 25 stav 1 Metodologije, utvrđena je cijena opravdanih gubitaka za kupce priključene na 10 kV naponski nivo ($\mathbf{Cg_{t+n}^{10}}$), u iznosu od:

– **0,8812 c€/kWh** (8,812 €/MWh) za 2024. godinu (3.314.781 € / 376.186 MWh);

– **0,8901 c€/kWh** (8,901 €/MWh) za 2025. godinu (3.381.742 € / 379.947 MWh).

Članom 25 stav 2 Metodologije propisano je da se cijena opravdanih gubitaka za kupce priključene na 10 kV naponski nivo sa dvotarifnim mjerenjem u nižoj dnevnoj tarifi za aktivnu energiju utvđuje na osnovu navedene cijene ($\mathbf{Cg_{t+n}^{10}}$) i :

a) učešća aktivne električne energije planirane Energetskim bilansom za isporuku korisnicima priključenim na 10 kV naponski nivo tokom trajanja niže dnevne tarife, u ukupnoj isporučenoj električnoj energiji ($\mathbf{Antg}$), koje iznosi:
   – **36,00%** u 2024. godini,
   – **36,00%** u 2025. godini;

b) učešća aktivne električne energije planirane Energetskim bilansom za isporuku korisnicima priključenim na 10 kV naponski nivo tokom trajanja više dnevne tarife, u ukupnoj isporučenoj električnoj energiji ($\mathbf{Avtg}$), koje iznosi:
   – **64,00%** u 2024. godini,
   – **64,00%** u 2025. godini;

c) relativnog odnosa više i niže dnevne tarife za aktivnu energiju iz člana 21 stav 9 Metodologije ($\mathbf{ROvng}$), koji iznosi **2:1** u 2024. i 2025. godini.

Polazeći od navedenih podataka za 2024, odnosno 2025. godinu, primjenom formule iz člana 25 stav 2 Metodologije, cijena opravdanih gubitaka za kupce priključene na 10 kV naponski nivo sa dvotarifnim mjerenjem u nižoj dnevnoj tarifi utvrđena je u iznosu od:

- **0,5373 c€/kWh** (5,373 €/MWh) za 2024. godinu (0,8812 c€/kWh / (36% + 2 * 64%));
- **0,5427 c€/kWh** (5,427 €/MWh) za 2025. godinu (0,8901 c€/kWh / (36% + 2 * 64%)).

Cijena opravdanih gubitaka za kupce priključene na 10 kV naponski nivo sa dvotarifnim mjerenjem u višoj dnevnoj tarifi za aktivnu energiju, saglasno članu 25 stav 2 Metodologije, utvđuje se na osnovu cijene opravdanih gubitaka za kupce priključene na 10 kV naponski nivo sa dvotarifnim mjerenjem u nižoj dnevnoj tarifi za aktivnu energiju i relativnog odnosa više i niže dnevne tarife za aktivnu energiju.

Saglasno navedenom, primjenom formule iz člana 25 stav 2 Metodologije, utvrđena je cijena opravdanih gubitaka za kupce priključene na 10 kV naponski nivo sa dvotarifnim mjerenjem u višoj dnevnoj tarifi za aktivnu energiju u iznosu od:

- **1,0746 c€/kWh** (10,746 €/MWh) za 2024. godinu (2 * 0,5373 c€/kWh);
- **1,0854 c€/kWh** (10,854 €/MWh) za 2025. godinu (2 * 0,5427 c€/kWh).

2.2.3. Cijena opravdanih gubitaka za kupce priključene na 0,4 kV naponski nivo

U skladu sa članom 25 stav 1 Metodologije cijena opravdanih gubitaka za kupce priključene na 0,4 kV naponski nivo ($\mathbf{Cg_{t+n}^{0,4}}$) utvrđuje se na osnovu troškova gubitaka alociranih na ove kupce ($\mathbf{TPg_{t+n}^{0,4}}$) i električne energija planirane energetskim bilansom za isporuku kupcima priključenim na 0,4 kV naponski nivo ($\mathbf{E_{t+n}^{0,4}}$).

Navedeni troškovi izračunavaju se saglasno članu 24 st. 4 i 5 Metodologije na osnovu:

a) pripadajućeg dijela troškova gubitaka u prenosnom sistemu koji se alocira na operatora distributivnog sistema ($\mathbf{TPg_{t+n}^{PD}}$), koji za 2024. godinu iznosi **8.309.837,24 €**, a za 2025. godinu iznosi **8.458.043,19 €**;

b) troškova opravdanih gubitaka u distributivnom sistemu koji se transponuje u cijene ($\mathbf{TPg_{t+n}^{TUT}}$), koji za 2024. godinu iznosi **27.250.087,28 €**, a za 2025. godinu iznosi **27.095.257,58 €**;

c) opravdane stope gubitaka u distributivnom sistemu ($\mathbf{g_d}$), koja prema Studiji gubitaka u 2024. godini iznosi **0,0843**, a u 2025. godini iznosi **0,0831**;

d) ukupnih odobrenih gubitaka u distributivnom sistemu utvrđenih primjenom opravdane stope gubitaka na električnu energiju planiranu Energetskim bilansom za isporuku ostalim korisnicima ($\mathbf{G_{t+n}^{DS}}$), koji u 2024. godini iznose **228.291,34 MWh**, a u 2025. godini iznose **226.994,23 MWh**;

e) električne energije planirane Energetskim bilansom za isporuku kupcima ($\mathbf{E_{t+n}}$), koja u 2024. godini iznosi **2.479.791,00 MWh**, a u 2025. godini iznosi **2.504.585,00 MWh**;

f) udjela odobrenih gubitaka na 0,4 kV naponskom nivou u ukupnim opravdanim gubicima u distributivnom sistemu prema Studiji gubitaka ($\mathbf{U_G^{D0,4}}$), koji u 2024. godini iznosi **0,4822**, a u 2025. godini iznosi **0,4695**;

g) dijela troškova gubitaka koji se alocira na proizvođače priključene na 0,4 kV naponski nivo ($\mathbf{TPg_{t+n}^{0,4PROIZ}}$), koji iznose 0 € za 2024. i 2025. godinu

Na osnovu navedenih podataka, a u skladu sa članom 24 st. 4 i 5 Metodologije, utvrđeni su troškovi gubitaka koje pokrivaju kupci priključeni na 0,4 kV naponski nivo ($\mathbf{TPg_{t+n}^{0,4}}$) u iznosu od:

– **31.683.852 €** za 2024. godinu,

– **31.598.701 €** za 2025. godinu.

Električna energija planirana Energetskim bilansom za isporuku kupcima priključenim na 0,4 kV naponski nivo ($\mathbf{E_{t+n}^{0,4}}$) iznosi:

– **1.994.413 MWh** za 2024. godinu,

– **2.014.357 MWh** za 2025. godinu.

Polazeći od navedenih podataka za 2024, odnosno 2025. godinu, primjenom člana 25 stav 1 Metodologije, utvrđena je cijena opravdanih gubitaka za kupce priključene na 0,4 kV naponski nivo ($\mathbf{Cg_{t+n}^{0,4}}$), koja se primjenjuje na kupce kod kojih se snaga ne mjeri sa jednotarifnim mjerenjem, u iznosu od:

– **1,5886 c€/kWh** (15,886 €/MWh) za 2024. godinu (31.683.852 € / 1.994.413 MWh);

– **1,5687 c€/kWh** (15,687 €/MWh) za 2025. godinu (31.598.701 € / 2.014.357 MWh).

Članom 25 stav 2 Metodologije propisano je da se cijena opravdanih gubitaka za kupce priključene na 0,4 kV naponski nivo sa dvotarifnim mjerenjem u nižoj dnevnoj tarifi za aktivnu energiju utvđuje na osnovu navedene cijene ($\mathbf{Cg_{t+n}^{0,4}}$) i:

a) učešća aktivne električne energije planirane Energetskim bilansom za isporuku korisnicima priključenim na 0,4 kV naponski nivo tokom trajanja niže dnevne tarife, u ukupnoj isporučenoj električnoj energiji ($\mathbf{Antg}$), koje iznosi:
   – **36,00%** u 2024. godini,
   – **36,00%** u 2025. godini;

b) učešća aktivne električne energije planirana Energetskim bilansom za isporuku korisnicima priključenim na 0,4 kV naponski nivo tokom trajanja više dnevne tarife, u ukupnoj isporučenoj električnoj energiji ($\mathbf{Avtg}$), koje iznosi:
   – **64,00%** u 2024. godini,
   – **64,00%** u 2025. godini;

c) relativnog odnosa više i niže dnevne tarife za aktivnu energiju iz člana 21 stav 9 Metodologije ($\mathbf{ROvng}$), koji iznosi **2:1** u 2024. i 2025. godini.

Polazeći od navedenih podataka za 2024, odnosno 2025. godinu, primjenom formule iz člana 25 stav 2 Metodologije, cijena opravdanih gubitaka za kupce priključene na 0,4 kV naponski nivo sa mjerenjem snage i 0,4 kV naponski nivo bez mjerenja snage sa dvotarifnim mjerenjem, u nižoj dnevnoj tarifi za aktivnu energiju, utvrđena je u iznosu od:

- **0,9687 c€/kWh** (9,687 €/MWh) za 2024. godinu (1,5886 c€/kWh / (36% + 2 * 64%));
- **0,9565 c€/kWh** (9,565 €/MWh) za 2025. godinu (1,5687 c€/kWh / (36% + 2 * 64%)).

Cijena opravdanih gubitaka za kupce priključene na 0,4 kV naponski nivo sa dvotarifnim mjerenjem u višoj dnevnoj tarifi za aktivnu energiju, saglasno članu 25 stav 2 Metodologije, utvđuje se na osnovu cijene opravdanih gubitaka za kupce priključene na 0,4 kV naponski nivo sa dvotarifnim mjerenjem u nižoj dnevnoj tarifi za aktivnu energiju i relativnog odnosa više i niže dnevne tarife za aktivnu energiju.

Saglasno navedenom, primjenom formule iz člana 25 stav 2 Metodologije, utvrđena je cijena opravdanih gubitaka za kupce priključene na 0,4 kV naponski nivo sa mjerenjem snage i 0,4 kV naponski nivo bez mjerenja snage sa dvotarifnim mjerenjem, u višoj dnevnoj tarifi za aktivnu energiju, u iznosu od:

- **1,9374 c€/kWh** (19,374 €/MWh) za 2024. godinu (2 * 0,9687 c€/kWh),
- **1,9130 c€/kWh** (19,130 €/MWh) za 2025. godinu (2 * 0,9565 c€/kWh).

***

U skladu sa članom 32 Metodologije, podnosilac zahtjeva dostavlja Agenciji dokumentaciju iz člana 31 Metodologije u pisanom i elektronskom obliku koji omogućava dalju obradu. Agencija za obradu podataka i utvrđivanja regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena koristi Excel. Finansijske i energetske veličine sadržane u ovom izvještaju preuzete su iz Excel-a, s tim što su njihove vrijednosti zaokružene na manje decimalnih mjesta u odnosu na broj decimalnih mjesta sa kojima je izvršen obračun u navedenom programu.

Regulatorna agencija za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti